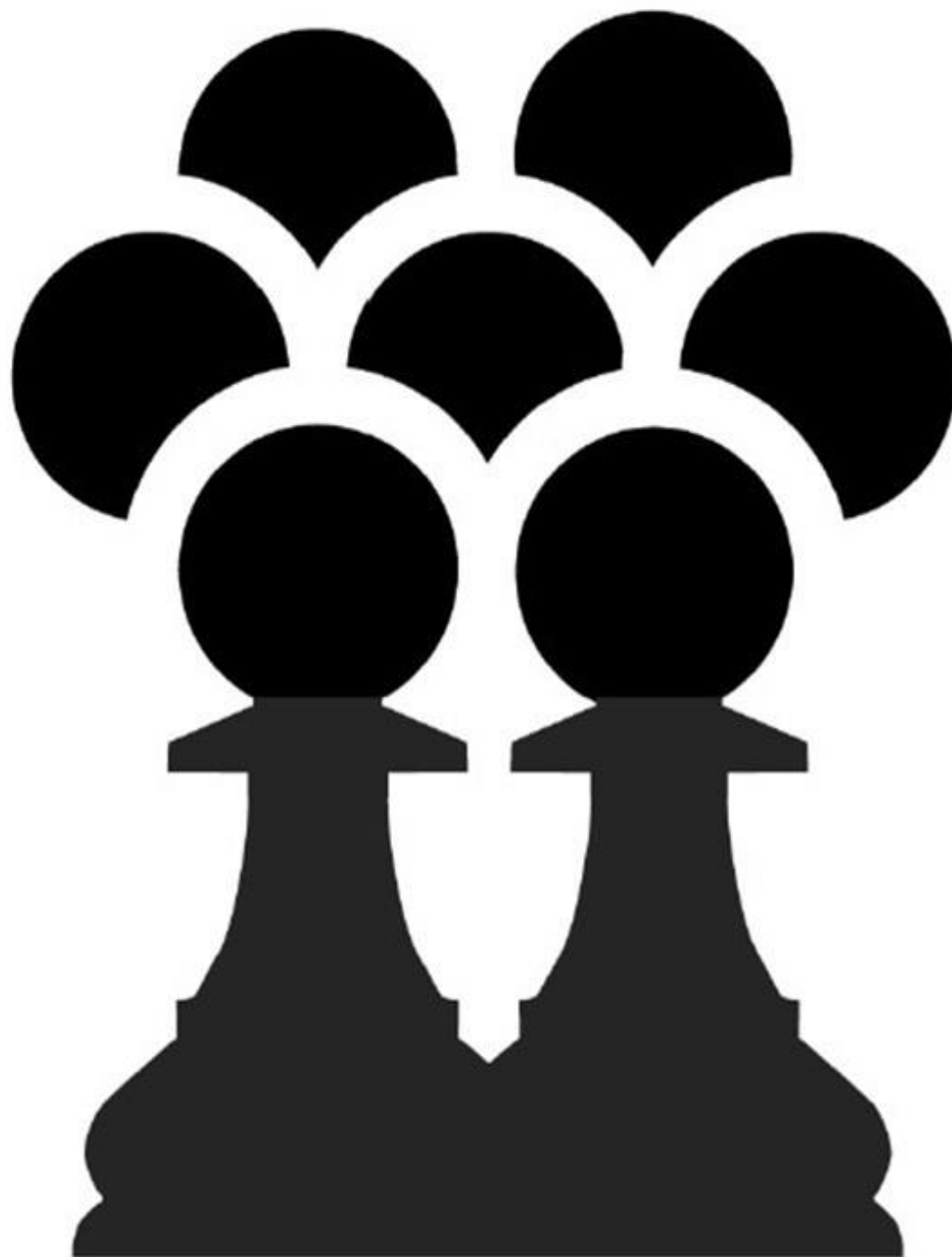

Clubblad van Schaakvereniging Promotie Zoetermeer

de Promoot

jaargang **69** | nummer **2** | december 2020

→ www.svpromotie.nl ←

DE PROMOOT

Clubblad van Schaakvereniging 'Promotie'

jaargang **69** | nummer **2** | december 2020

Schaakvereniging 'Promotie' – opgericht 6 oktober 1952

Speelzaal: Wooncentrum Gondelkade, Gondelkade 33, Zoetermeer
 Website: **www.svpromotie.nl**
 Contributie: senioren (vanaf 20 jr): € 149,- / junioren (t/m 20 jr): € 71,50 / studenten: € 70,- /
 leskosten € 22,50 / alleen extern: € 70,00
 Donaties: minimaal € 25,00
 Bankrekening: NL79 INGB 0002 4053 62, t.n.v. Schaakvereniging Promotie, Zoetermeer

Ereleden: P. Briggeman, G. Eggink, J. Meijer, M. Nepveu, G. Swart, J. Veldhuizen

bestuur	naam	adres	telefoon + e-mail
voorzitter	J. van den Berg (Jaap)	Wildenberg 18 2716 ND Zoetermeer	(079) 321 42 59 voorzitter.svpromotie@gmail.com
secretaris	D. Th. Brinkman (Dirk)	v.Boisotring 97 2722 AB Zoetermeer	(079) 342 20 05 secretaris.svpromotie@gmail.com
penningmeester	H. Minnema (Hans)	Esmoreitschouw 41 2726 KJ Zoetermeer	(06) 24 13 20 30 penningmeester.svpromotie@gmail.com
wedstrijdleader intern	M. Wichhart (Maarten)	Linie 4 2652 HB Berkel en Rodenrijs	(06) 24 85 91 19 wl.intern.svpromotie@gmail.com
wedstrijdleader extern	M. Hettfleisch (Maurice)	Zijlstream 135 2353 NN Leiderdorp	(06) 13 18 31 03 wl.extern.svpromotie@gmail.com
algemeen adjunct	< vacature >		
voorzitter jeugdcommissie	D.J.F. van Nies (Dingeman)	Rhonestroom 22 2721 CC Zoetermeer	(079) 341 84 32 jeugdleader.svpromotie@gmail.com

	naam	adres	telefoon + e-mail	
redactie clubblad De Promoot	H.J. Alberts (Henk)	Trompstraat 98 2266 KL Leidschendam	(070) 320 64 29	redactie.depromoot @gmail.com
	R. de Vries (Rob)	Comriekade 24 2481 AE Woubrugge	(0172) 58 73 35	
webmaster svpromotie.nl	R.W. Minnema (Rens)	Zwammerdamstraat 62 2729 KA Zoetermeer	(06) 55 12 13 72 rwminnema@hotmail.com	
materiaal- commissaris	C. Schoon (Chris)	Alexander Dubčekplaats 32 2332 HX Leiden	(06) 23 07 66 17 ccschoon2010@kpnmail.nl	

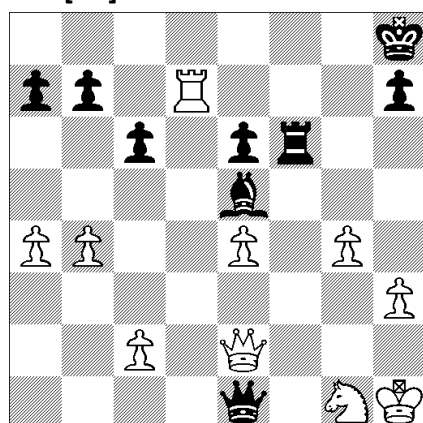
➔ www.svpromotie.nl ⬅

Inhoud

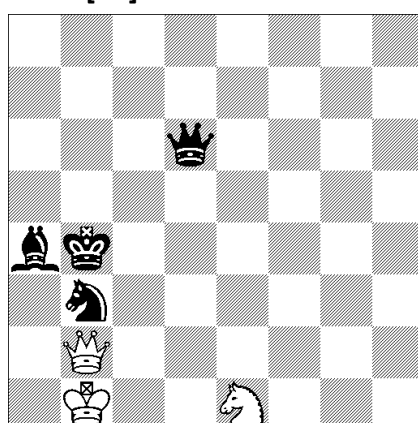
	blz.
Opgaven: Kort maar krachtig	redactie 1
Intro 1: Redactioneel	redactie 2
Intro 2: Van de voorzitter	Jaap van den Berg 2
Intern: Wat als Cor Ona een schaker was.....	Maarten Wichhart 3
Extern: Hoe spelen we nog extern dit seizoen?	Maurice Hettfleisch 4
Online: Online surrogaat	Rens Minnema 5
Online: Online Promotie-toernooien	Rob de Vries 6
Varia/partij: Het verhaal	Manuel Nepveu 8
Varia/partijen: Lipstick en Schaken	Hans Meijer 11
Column: Het damegambiet (een opening)	Marian Donner 14
Varia: Schaakreiziger in Coronatijd	Henk Alberts 16
Studie: Een middel voor alle kwalen	Jan Willem Duijzer 18
BGM → GM: Wij volgen Robby	Rob de Vries 19
Opgaven: Wit/zwart speelt en wint	redactie 20
Techniek: Pattern recognition [2]	Rachid Schrik 21
Puzzel: Kerstpuzzel 2020	Jan Blankespoor 23
Partijen: Oberwart 2003	Bernard Bannink 26
Varia: Het denken van een echte schaker	John Tan 29
Varia: John van der Wiel: een brutaaltje...	Rudi Matai 31
Oude doos: Citaten van de maand	redactie 34
Opgaven: Oplossingen problemen	redactie 37
Agenda: Alle ????? evenementen t/m april 2021	bestuur 38

3 maal "kort maar krachtig"

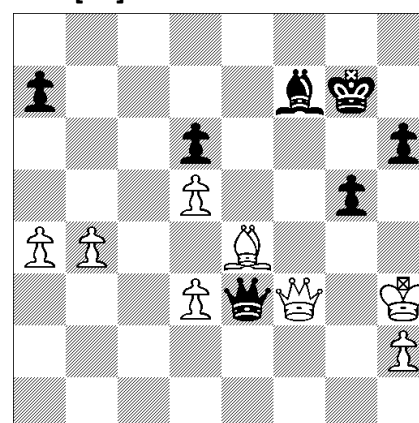
[A] zwart aan zet ●

[B] wit aan zet ○

[C] zwart aan zet ●

oplossingen: → blz. 37

intro	Redactioneel		Henk Alberts Rob de Vries
--------------	---------------------	--	--

Het Kersttoernooi in Groningen gaat niet door. De amateurgroepen bij Tata (inclusief de bijbehorende 'vismaaltijd van de Promotianen') gaan niet door. Het Sunway Sitges International Chess Festival gaat niet door (dus speelt Robby nu eind december in het Italiaanse Bassano del Grappa; zie pagina 19). Begin september vergaderden we langdurig over de externe competitie, over hoeveel teams, welke speelavond enz. We vroegen ons hardop af of we het einde van deze externe competitie wel zouden halen, dus of deze dit jaar wel uitgespeeld zou kunnen worden. De werkelijkheid blijkt nu dat de meeste teams het begin niet eens gehaald hebben. En zelfs de interne competitie, keurig op 1,5 meter, met jas aan en de deuren open, was niet langer verantwoord. We hebben alleen nog maar het online schaken, maar zelfs Rens (!) verlangt weer naar het normale schaken terug (leest u op pagina 5).

Maar wat wel altijd doorgaat is ons clubblad de Promoot, alsmede het schrijven over schaken. Het KNSB-blad mag dan zo ongeveer worden opgeheven, maar wij gaan door. En u als lezer weet niet half hoe toegewijd onze schrijvers zijn. Zo ontvangen wij ('s nachts) om 01:18 uur een artikel, om dan de volgende ochtend om 07:56 uur al de bijgewerkte versie 2 te mogen ontvangen.

En we hebben deze keer - naast alle vaste schrijvers - als extra verrassing zelfs een beroemde externe schrijfster. Want dankzij de oplettendheid van Frans Martens, die een presentexemplaar van de Groene Amsterdammer op zijn deurmat vond, kunnen wij u - met toestemming van de auteur - mee laten genieten van de schaak-gerelateerde column die hij daarin aantrof (zie pagina 14).

De redactie wenst iedereen veel leesplezier en een fijne en gelukkige kerst.

Laten we hopen dat 2021 ons een beter schaakjaar in goede gezondheid gaat brengen.

intro		Van de voorzitter	Jaap van den Berg
--------------	---	--------------------------	------------------------------------

Een bijzonder jaar nadert zijn einde, ook voor schaakvereniging Promotie. Corona heeft ook het schaakleven op zijn kop gezet. Externe competities zijn voortijdig beëindigd; toernooien als Maastricht, Leiden, Vlissingen en Groningen waar we clubleden konden volgen vonden niet plaats. Zelf hebben we de interne gestaakt. Gelukkig kon de zomercompetitie wel door gaan met uiteindelijk Harrie Boerkamp als winnaar. In september begonnen we welgemoed aan de nieuwe competities. Jammer, maar heel begrijpelijk in deze omstandigheden was dat een groot aantal leden ervoor koos nog thuis te blijven. Na de verscherping van de maatregelen hebben we als bestuur besloten de competitie wederom stil te leggen. Natuurlijk overheersen dit jaar de negatieve gevolgen van corona, zeker bij hen die dierbaren hebben verloren door het virus. De hoge besmettingscijfers laten zien dat we voorlopig nog niet van dit virus af zijn. En ook al komt het moment van vaccinatie steeds dichterbij, een groot deel van 2021 zullen we naar verwachting rekening moeten houden met beperkende maatregelen. Hoe het verder zal gaan valt op het moment dat ik dit schrijf nog niet te zeggen. Maar er komen betere tijden. Daarom sluit ik af met de laatste strofe van het gedicht *De toekomst is al gaande* van Ida Gerhardt:

*De toekomst houdt ons gaande, / voert ondanks tegenstand /
ons uit het doods bestaande / naar een nieuw, bewoonbaar land.*

Dat vooruitzicht wens ik ons allen toe. Blijf gezond.

□

intern	Wat als Cor Ona een schaker was.....	Maarten Wichhart
---------------	---	-------------------------

Het is slechts 47 dagen geleden dat ik mijn bijdrage voor het vorige clubblad in elkaar flanst. Dat is niet lang geleden zult u denken. Nee, dat klopt, maar de redactie is onverbiddelijk. Er moet een kerst-nummer komen, en dat moet natuurlijk gevuld worden. Pagina 3 is voor de wedstrijdleader intern, dus hij gaat maar aan de bak.

Ik ga er dus voor zitten, om een mooi verhaal uit de doeken te doen over de laatste interne speelrondes. Dan realiseer ik me dat er helemaal niets is om over te schrijven. De interne competitie ligt alweer twee maanden stil, dus alle nieuwtjes stonden al in het vorige nummer. Hoe krijgen we die pagina dan wel vol?

Ik vraag mezelf af wanneer we het “live” schaken weer kunnen hervatten. Als we het aan Mark Rutte zouden vragen, dan zou hij waarschijnlijk een gebaar maken met zijn armen wijd. Vervolgens zou hij voor de 10.386^e keer uitleggen dat hij dat niet beslist, maar dat het ligt aan het virus, aan de cijfers. En dat wij die cijfers met zeventien miljoen Nederlanders omlaag kunnen krijgen, door ons gedrag aan te passen, zodat het virus niet kan overspringen. Ja, dat verhaal kennen we nu wel, maar ondertussen zitten we allemaal thuis.

Willekeurig kom ik op de volgende vraag. Stel dat Cor Ona een schaker zou zijn, wat zou er dan gebeurd zijn? U denkt vast, die Wichhart is aan het doordraaien. Ik kan u verzekeren, dat valt wel mee hoor. Ik ben er niet veel slechter aan toe dan vorig jaar rond deze tijd. Alleen die pagina moet vol, he. Dus dan moet je wat....

Terugkomend op de schaker Cor Ona. Hij heeft in China in ieder geval een goede leerschool gehad. Het regime zal zijn onmiskenbare talenten gezien hebben. Vervolgens is Cor gedwongen om 24 uur per dag te trainen. Alle openingen heeft hij daar moeten leren. Er daarna toepassen in de praktijk natuurlijk. In februari werd Cor op het vliegtuig naar Europa gezet. Hij begon met het Italiaans. Alle tegenstanders rolde hij daar op voordat ze door hadden dat hij er was. Omdat de e4-openingen hem wel bevielen ging hij verder in het Spaans. Ook daar deed hij goede zaken, en zijn naam was meteen gevestigd. Een paar weken later voegde hij ook het Hollands toe aan zijn repertoire. Dat beviel hem ook. Elke partij werd een groot carnavalsfeest.

Toen kwam langzaamaan de klad erin. Vanaf juni gingen er steeds meer wedstrijden verloren. Het combinatiespel was niet meer wat het geweest was, en de tegenstanders hadden zich aangepast. Ze traptten steeds minder vaak in zijn dubbele aanval. De schaakwereld haalde opgelucht adem.

Helaas heeft Cor de zomerperiode gebruikt om zijn technieken te verfijnen. Inmiddels verslaat hij ons weer op alle manieren. Zelfs met een dubieuze opening als het Lettisch gambiet haalt hij topscores. Ik denk dat zelfs AlphaZero zich zo langzamerhand zorgen begint te maken...

□

extern	Hoe spelen we nog extern dit seizoen?	Maurice Hettfleisch
---------------	--	----------------------------

Op deze plaats had ik jullie graag bijgepraat over de seizoenstart van onze teams. Over de maandagavond als nieuwe externe speelavond. Over de succesvolle rentree van Robby en Eelco. En over de omstandigheden waarin de uitwedstrijden in coronatijd werden gespeeld.

Begin oktober werd er wel gespeeld, maar de pret was van korte duur. Het eerste HSB-team maakte er tegen SHTV 2 een ouderwets spannende uitwedstrijd van. Het was één van de vier wedstrijden die in de HSB-competitie zijn gespeeld. Het bierteam hoefde een week later al niet meer de reis naar SHTV te maken: door strengere maatregelen waren de sportcompetities stilgelegd.

De KNSB-competitie was niet eens begonnen. De eerste ronde stond al later gepland dan normaal, waardoor de clubs meer tijd hadden om te inventariseren hoeveel teams zij op de been konden brengen. Het bekende spreekwoord met afstel kwam in dit geval uit: nadat bleek dat de eerste vier rondes niet door konden gaan, besloot de KNSB de competitie in de oorspronkelijke vorm helemaal niet meer te beginnen.

Of er dit seizoen externe competitie gespeeld zal worden, is nog afwachten. Bij het afgelasten van de competitie schreef de KNSB dat zij, mochten eventuele versoepelingen het toestaan, op dat moment ging kijken of er een alternatieve competitie opgezet kon worden. De HSB-competitie is op dit moment simpelweg opgeschort; of deze uitgespeeld of ook afgebroken wordt is nog onbekend.

Zoals jullie in de mail hebben kunnen lezen, organiseert de KNSB voor de wintermaanden wel een online competitie. Promotie doet hier met één team van acht spelers aan mee, in de vierde klasse. Er zijn vijf speeldagen, met op de eerste vier speeldagen twee wedstrijden per dag, met rapidtempo. De wedstrijden worden gespeeld op het platform van chess.com, een andere site dan waar onze reguliere onlineavonden plaatsvinden. Ervaring uit, onder andere, (jeugd-)NK's leert dat wedstrijden op chess.com voor toeschouwers moeilijk te volgen en te vinden zijn. Ik speel dan ook met het idee om een livestream op te zetten met de partijen, zodat deze voor de geïnteresseerde toeschouwers makkelijk via de site te volgen zijn. Ik durf nog niet te beloven dat dit zal lukken, maar ik hoop dat we op die manier ook online de atmosfeer en gezelligheid van een externe wedstrijd kunnen nabootsen. Aangezien de eerste speelronde bij het verschijnen van deze Promoot waarschijnlijk al gespeeld is, zult u bij het lezen van deze Promoot weten of dat is gelukt!

Programma Online KNSB-competitie, klasse 4A:

ronde	datum	aanvang	wedstrijd
1	za 19 december	14:30	Waalwijk 1 - Promotie 1
2		16:00	Promotie 1 - Krimpen a/d IJssel 3
3	za 16 januari	14:30	EGS 1 - Promotie 1
4		16:00	Promotie 1 - OSV 1
5	za 30 januari	14:30	Staunton Groningen 1 - Promotie 1
6		16:00	Promotie 1 - Groninger Combinatie 3
7	za 13 februari	14:30	PSV DoDO/Barneveld 1 - Promotie 1
8		16:00	Promotie 1 - VAS 2
9	za 27 februari	14:30	Kennemer Combinatie 2 - Promotie 1

□

online	Online surrogaat	Rens Minnema
---------------	-------------------------	---------------------

Wie had dat gedacht, met de Kerst van 2020 voor de deur, komen we niet verder dan online schaken. Oké van mei tot juli mochten we ons clubgebouw weer in, weliswaar met beperkingen, toch was er een selecte groep die hier maar wat blij mee was. Deze vreugde werd in de kiem gesmoord, want in plaats van versoepeling, was er steeds minder mogelijk. Desinfecterende gel, mondkapjes, gesleep met tafels om te zien hoe je veilig afstand houdt tot je tegenstander, mensen die rondliepen met linten van anderhalve meter om te zien of er voldoende afstand gehouden kon worden, en een corona-verantwoordelijke die bij iedere nies of kuch je aankeek met een blik van, is dit corona of gewoon alledaags hoesten.

Er zat niet anders op dan het hele circus opnieuw naar online te verplaatsen. Inmiddels 9 maanden en 74 online toernooien verder, is er geen Promotiaan die online prefereert boven het houtjes verplaatsen op een driedimensionaal bord. Toch zijn er verschillende groepen als het gaat om online spelen:

1. Een groep die totaal niet online speelt, zijn dit de liefhebbers van het houten spel, vast, maar naar mijn mening niet meer dan de anderen. Zij wachten ongeduldig af totdat de competitie weer start.
2. De groep die het heeft geprobeerd maar online nu bestempelt als een slap aftreksel van het echte schaken, het wegblijven van gewonnen stellingen, de geflatteerde online-ratings, het cheaten, de mouseslips die in een gewone partij ondenkbaar zijn, het maakt hen razend.
3. De groep actieve online deelnemers die er de lol wel van inzien, ze houden zo contact met hun cluppie, middels chatten tussen de partijen door en het samen in teamverband online verslaan van andere clubs, want ook hier moet gewonnen worden.
4. Als laatste de groep echte freaks, bij Promotie zijn die niet te vinden. Hierin zitten mensen als een Duitser die sinds 2012 op LiChess al 425.000 partijen heeft gespeeld. Met een rating rond 1500 speelt hij dagelijks zo'n 250 partijen, dat is verdorie net werken. Of neem de kleine grootmeestertjes uit India die vaak dagenlang Ultrabullit spelen, met bijvoorbeeld ieder 15 seconden op de klok, en tegelijkertijd ook nog streamen.

Er is 1 groep waarin alle Promotianen zitten, de groep die vanaf morgen weer normaal wil schaken. Met 70 man in een zaal, zo geruisloos mogelijk de houten doosjes openschuiven om daarna de stukken op het bord te laten kletteren zodat je buurman verstoord op kijkt. Het instellen van de digitale klok, hé was het nou optie 12 of 18 om een klok juist in te stellen, de helft van de club weet het na jaren nog niet. Ja online heeft ook voordelen.

We willen de analyses terug, waarbij je met minimaal 10 man rondom een bord staat, iedereen de stukken tegelijk beetpakt, en je naar elkaar roept dat de ander het bij het verkeerde eind heeft, zo dat de spetters er vanaf spatten, zonder dat hierbij gevaarlijke aerosolen vrijkomen. We willen blijven hangen in de bar met bier en borrels ook na 8 uur, elkaar op de schouder slaan ten teken van vriendschap, doorgeven tot in de late uurtjes, en opgepropt in de auto kunnen afreizen naar externe wedstrijden in ondergrondse kleine kerkjes om daar dicht op elkaar zittend een wedstrijd af te werken.

Er is licht aan het eind van de tunnel, de spuiten zijn onderweg en dat geeft perspectief, is dat niet de Kerstgedachte. Nog enkele maandjes en onze vitale sport kan weer beoefend worden op de manier zoals het hoort. Tot die tijd verwelkomen wij u allen bij onze online-toernooien. Fijne Kerst.

□

online	Online Promotie-toernooien	Rob de Vries
---------------	-----------------------------------	---------------------

Een overzicht van de tot nu (na de vorige opgave) gespeelde online-toernooien, georganiseerd door Rens Minnema.

Rapidtoernooien			duur toernooi: 2 uur		tempo: 10 min. + 5 sec/zet			
toer- nooi	datum	aantal deel- nemers	1 ^e plaats		2 ^e plaats		3 ^e plaats	
26	ma 2 nov	11	Joost Mostert	8	Jaap v.d.Berg	7	Maurice Hettfleisch	6
27	ma 9 nov	7	Harrie Boerkamp	8	Rens Minnema	8	Paul v.d.Werve	7
28	ma 16 nov	12	Paul v.d.Werve	11	Joost Mostert	8	John Tan	6
29	di 24 nov	13	Joost Mostert	9	Jaap v.d.berg	9	Harrie Boerkamp	7
30	di 1 dec	10	Joost Mostert	11	Bert Ouwens	10	Paul v.d.Werve	8
31	di 8 dec	12	Bram Albertus	8	Bert Ouwens	8	Paul v.d.Werve	6

Ergens tijdens het online-rapidtoernooi van 8 december (zie hieronder) opperde Maurice95 (in het gewone leven bekend als Maurice Hettfleisch) het idee "Sfeerverslag online-avond in het clubblad: gewoon de chatroom volledig publiceren". Eigenlijk een prima idee, dus bij deze! Dit werd allemaal gechat tussen 2 minuten voor 8 en even na 10 uur. Daar tussendoor werd er ook nog geschaakt...

PaulvdW Goedenavond heren ...
JoostMos goedenavond allemaal
RobdeVriesWoub hallo allen
BertOuwens Dag heren schakers
PieterH Dag
RensM hoi
PaulvdW Gelukkig hebben we het online schaken nog ...
BertOuwens ik heb zondag voor het eerst meegedaan met teambattle, maar ik blijf het tempo van 3 minuten erg weinig vinden.
BertOuwens Dit tempo vind ik leuker
Dthb goedenavond schakers
JaapvandenBerg Hoi iedereen weer bekomen van Mark &Hugo?
PaulvdW Eens, zeker 3 plus 0 is een soort achtbaanschaken
RensM bedankt voor de foto's Dirk
Harrieboe Goedendag weer
PaulvdW Nog niet, Jaap ;)
RobdeVriesWoub 9 man, ik weet het al weer...
Harrieboe haha
BertOuwens Rutte en Hugio hebben geen perspectief gebonden voor ons schakers
BertOuwens geen pilots:)
RobdeVriesWoub zie je wel?
RobdeVriesWoub hoi Maurice

Maurice95 Hee Rob
Maurice95 @Bert, Tempo aanstaande week zondag is vijf minuten, dat is wat rustiger :)
Maurice95 Of donderdag, 3+2
bramalbertus Goedenavond
Maurice95 Jemig bram
Maurice95 Jij leeft ook nog
bramalbertus lang geleden dit
bramalbertus gelukkig wel
Maurice95 Zeker
RobdeVriesWoub dat deed je snel
RobdeVriesWoub hoi Harrie
Harrieboe hoi Rob
JaapvandenBerg die zag ik niet aankomen Rens
RensM nee denk ga ff via andere kant
JaapvandenBerg te veel gewaagd
RensM ja, daarmee ging pion verloren
RensM en Pf4 idd too much denk ik
RensM Bram Albertus, wie is dat?
bramalbertus haha
Cardinalline pff. t idee was leuk
RobdeVriesWoub oeps
Harrieboe zeg dat wel
RobdeVriesWoub niet achterom gekeken...
RobdeVriesWoub hallo
Cardinalline hallo :)
BertOuwens o nee

Maurice95 Pfieuw
BertOuwens ik wil eerst mijn dame geven voor de toren
Maurice95 Logisch. Je deed net de ene zet die je niet moest doen, mijn allerlaatste kans op een schwindel
RobdeVriesWoub Pieter?
PieterH Het kan!
RobdeVriesWoub het kon!
PieterH Oeps!
PieterH En mooi bedacht
RobdeVriesWoub linker rijtje!
RensM wow, mooi Paul, kon ik beter doen
PaulvdW Dank je, en ik denk idd Pd3
RensM ja of ipv Pxf1 terugslaan op g6
RensM Pxf1 is fout denk
PaulvdW Dan toch Dwg6?
RensM ja dan kan ik Kh8 doen..
RensM maar Pd3 is beter zie ik
RensM was bang voor Pe4 dan
Maurice95 bleh
RensM gaap
Maurice95 Die stelling was zo scherp, die verdiende remise XD
bramalbertus ja klopt
RobdeVriesWoub alweer?
Harrieboe ik win alleen van pieter en jou...
BertOuwens ik zit al bijna 10 minuten zonder partij??
JohnHippo hup Bram! verder ben ik onpartijdig
BertOuwens op de clubavond heb ik dat nog nooit meegemaakt:)
BertOuwens ok dan ben ik voor Rens zet hem op!
BertOuwens pion gewonnen!
BertOuwens ik zit al bijna 15 minuten zonder partij
BertOuwens ik kan beter partijen gaan becommentarieren
Maurice95 Wie heeft bedacht dat er ineens stukken van lijnen verdwijnen als je vooruitdenkt
BertOuwens ik kan ondertussen wel een stukje voor het clubblad schrijven
JohnHippo kan niet meedoen; bezig artikel promoot
BertOuwens goed he Rob?
JaapvandenBerg Sorry Maurice ik wilde van de nul af tegen jou
BertOuwens o john hippo is al bezig
Maurice95 Sfeerverslag onlineavond in het clubblad: gewoon de chatroom volledig publiceren

Maurice95 @Jaap, als ik dat het willen voorkomen had ik maar beter op m'n stukken moeten letten
JohnHippo @rens, die Bram geeft ook niks weg hè :-)
RensM meestal wel hoor
RobdeVriesWoub mooi
RobdeVriesWoub duurde langer dan het vorige potje...
RobdeVriesWoub Bert ("ik kan ondertussen wel een stukje voor het clubblad schrijven"): doen!!!
RobdeVriesWoub "Maurice95 Sfeerverslag onlineavond in het clubblad: gewoon de chatroom volledig publiceren" --> goed idee
RensM netjes Bram
bramalbertus dank je
RensM b6 toch net te gek
bramalbertus dat denk ik wel ja
RensM dacht het al, maar gewoon zin in
RobdeVriesWoub hoi
Maurice95 Mooi gespeeld Bert
BertOuwens dank!
JaapvandenBerg narrow escape dirk
RobdeVriesWoub tijd is om Pieter
BertOuwens jammer dat deze niet meer mee telde
JaapvandenBerg die telde gelukkig niet meer mee Bert
BertOuwens precies!
PaulvdW Tjee, Harrie!
BertOuwens bram goed gedaan
Harrieboe tjonge jonge wat kom ik goed weg
PaulvdW Gefeliciteerd Bram!
PaulvdW Toch lastig, die dubbele vrijpion, zelfs met toren meer
RobdeVriesWoub yes, gelukt!
RobdeVriesWoub mooie oefening
RobdeVriesWoub telde toch niet meer mee
PieterH Zeker, was een leerzame avond
RobdeVriesWoub mooi Bram
bramalbertus ik vond dat laatste niet zo mooi
PaulvdW Mooie competitie zo, heren ... volgende week weer!
bramalbertus mooi gedaan maurice
RobdeVriesWoub ik bedoelde de eindstand Bram
Maurice95 Thanks
bramalbertus dat wel rob
Maurice95 Ik zie net dat mijn Dc2 gewoon een blunder was
Maurice95 Tc1 kan gewoon
Maurice95 Dreiging mat op c8

RobdeVriesWoub niet meer linker rijtje, wel linker scherm...

RobdeVriesWoub artikel al af John?

RobdeVriesWoub en Bert?

RobdeVriesWoub en Rens?

RobdeVriesWoub hmm, weinig antwoord

RensM ben nog bezig

RobdeVriesWoub aha

RobdeVriesWoub deadline is overmorgen heren

RensM o overmorgen al

RensM red ik wel

RobdeVriesWoub het is wel het Kerstnummer he

RensM ja dus moet extra lang?

RobdeVriesWoub ook dat, maar vooral op tijd

RensM kerst 2021

RobdeVriesWoub haha

RensM tot ziens allemaal

<i>varia / partij</i>	Het verhaal	<i>Manuel Nepveu</i>
---------------------------	--------------------	--------------------------

Het schijnt dat je dingen beter onthoudt als je ze kunt verbinden met zaken die betekenisvol voor je zijn. Ik ben nog van de generatie bij wie de militaire dienstplicht een rol speelde. Je werd opgeroepen voor de keuring in het jaar dat je negentien werd. Ik dus ook. Het is natuurlijk volstrekt getikt als je decennia later nog weet op welke datum dat was. Ik weet dat inderdaad, want het was de verjaardag van mijn zus. Op zo'n manier kun je zelfs de meest onbenullige dingen wel onthouden.

Vierendertig jaar geleden kwam ik te wonen op de plek waar ik nu nog steeds woon. Niet erg avontuurlijk, maar als het je ergens bevalt, waarom dan verhuizen? Het prettige gevoel werd onder meer veroorzaakt door onze burens, de familie V. Harrie en Ant V. waren achter in de vijftig en ze hadden op het moment dat wij naast hen kwamen wonen nog een volwassen zoon thuis. Het waren burens zoals je die iedereen zou toewensen. Op de dag van de verhuizing stonden ze met de koffie klaar en hielpen bij praktische probleempjes zoals je die op een verhuisdag ontmoeten kunt. In de loop van de tijd ontwikkelde zich een plezierige band. Als we er over de vloer kwamen zat Harrie aan zijn postzegelverzameling, was bezig met genealogie of was in de weer met de meest ondoordringelijke, afgrijselijke cryptogrammen, Ant was trouwens ook een puzzelfanaat. Ze hebben met z'n beiden de nodige prijsjes in de wacht gesleept. Harrie was een klusser en ik moet zeggen dat we daar schandalig regelmatig gebruik van hebben gemaakt. In zijn zgn. werkzame leven werkte hij bij de gemeente Den Haag, alwaar hij zeer regelmatig te maken had met de betreurde Henk Luitjes, bekend bij de oudere leden van onze club. We roddelden wel eens over Henk, die ik zo dus ook in een wat andere hoedanigheid leerde kennen, jaja. Met deze burens kwamen er ook wel dingen ter sprake die je niet standaard met je buurman en buurvrouw bespreekt en voor zover we hebben kunnen vaststellen hadden zij een stevig slot op hun mond.

Maar als de tijd voortschrijdt gaan er altijd dingen veranderen. In de eerste maanden van 2007 kreeg Ant gezondheidsklachten en het werd spoedig duidelijk dat deze ernstig waren. In juli van dat jaar zagen we regelmatig een bestelwagentje van de apotheek iets komen afleveren. Het ging niet om paracetamolletjes. Enkele weken later overleed zij. Dit zou echter niet de enige verandering zijn in dat jaar. Harrie had zich de laatste tijd zelf ook niet heel lekker gevoeld en medisch onderzoek bracht aan het licht dat ook hij opgescheept zat met een serieus probleem. Terwijl de buurvrouw stervende was, wist hij dat ook voor hem het einde snel in zicht kwam. Met die wetenschap heeft hij haar niet belast. Harrie was er open over: hij kon nog vijf of zes keer een bloedtransfusie krijgen - elke drie weken een keer - maar dan zou het definitief gebeurd zijn. Het aftellen kon beginnen.

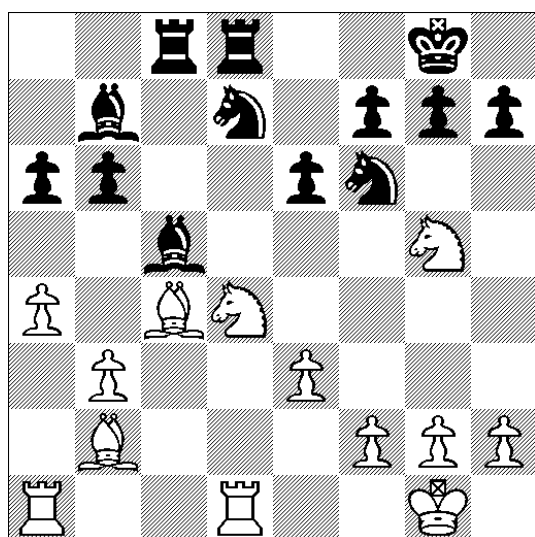
Ik deed ook dat jaar uiteraard weer mee aan het Groningse Kersttoernooi. Daar speelde ik op de laatste toernooidag een aantrekkelijke partij, waarbij een genomen risico beloond werd. Die avond reed ik dus goedgemutst naar huis. Bij aankomst, ergens om half tien, werd de deur opengezwaid voor ik de

huissleutel kon gebruiken. Mijn huisgenote zei me dat als ik Harrie nog een keer wilde zien, haast geboden was. En zo stond ik even later in de woonkamer bij de buurman waar een nachtzuster me op de hoogte bracht van de situatie. Harrie lag daar ook in een ziekenhuisbed en was ver heen, verdoofd met een antipsychoticum en niet aanspreekbaar. Afscheid nemen was dus letterlijk: een laatste keer zien. De volgende dag, Oudejaarsdag, om half tien 's ochtends was de strijd gestreden, een wrang maar passend slotakkoord van het jaar 2007. Die nacht, na twaalfen, ontstak ik zoals gebruikelijk bij het begin van Nieuwjaar veel knalvuurwerk. Maar nu, terwijl het huis van de buurman aardedonker was, kreeg deze bezigheid een heel aparte lading; sacraal klinkt wat overdreven, maar het leek er wel op.

De zo-even genoemde partij maakt in mijn geheugen nu voor altijd deel uit van dit afscheid van twee prachtige burens.

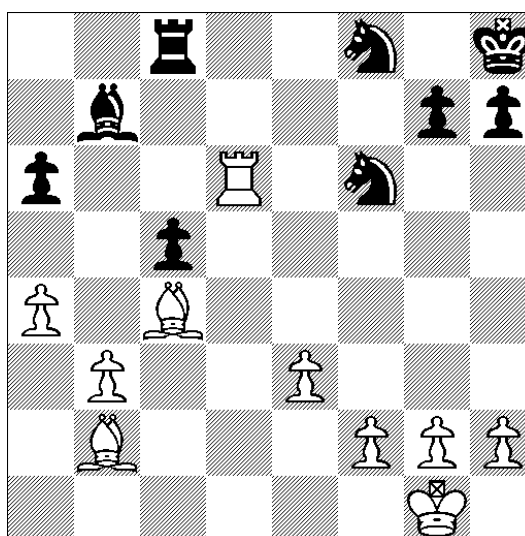
MN – P. Bodewes, Groningen, 30-12-2007

1. d4 d5, 2. c4 dxc4, 3. Pf3 Pf6, 4. e3 a6, 5. Lxc4x e6, 6. 0-0 c5, 7. dxc5 Dxd1, 8. Txd1 Lxc5, 9. a4 b6, 10. b3 Lb7, 11. Lb2 Pbd7, 12. Pc3 0-0, 13. Pe2 Tfd8, 14. Ped4 Tac8, 15. Pg5!?

De bedoeling hiervan ontging ook mijn opponent niet, zoals uit het vervolg blijkt. Wit neemt in het vervolg natuurlijk wel een risico, maar het mooie en wrede looperpaar leek mij voldoende compensatie.

15. ... Pf8, 16. Pgxe6 fxe6, 17. Pxe6 Txd1+, 18. Txd1 Kh8, 19. Pxc5 bxc5, 20. Td6

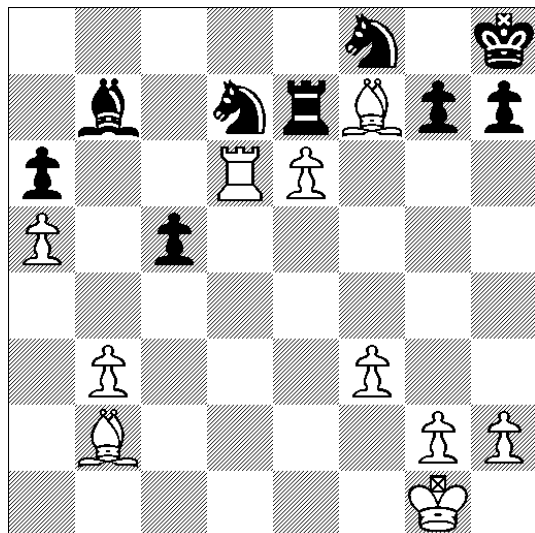
20. ... P6d7?

Na ... Pe4 staat Wit gewoon beter, maar na de tekstzet al bijna gewonnen.

21. f3 Tb8, 22. e4 Lc8, 23. a5(!)

Insnoeren die hap! Heerlijk, heerlijk!

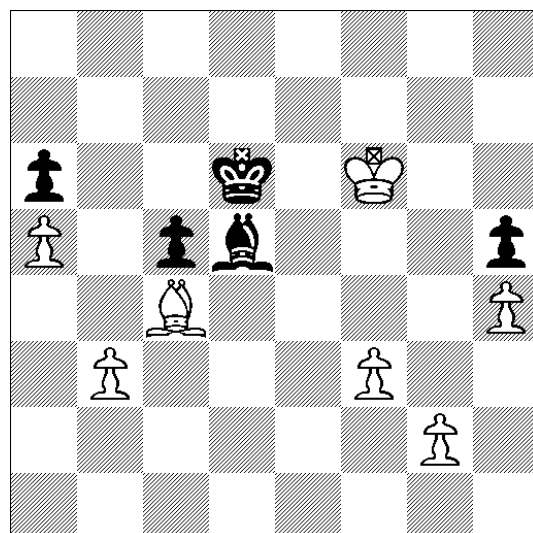
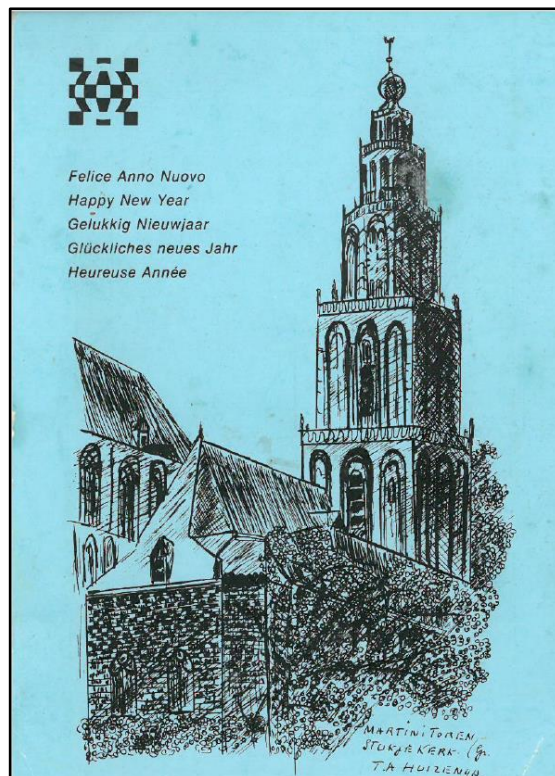
23. ... Lb7, 24. e5 Te8, 25. Lf7 Te7, 26. e6

26. ... h6, 27. exd7 Txd7, 28. Txd7

Happen op h6 vindt Fritzje nog mooier. Uiteraard gezien, maar ik houd van eenvoud. De winstweg wordt met deze simpele ruil namelijk gereduceerd tot puur tortuur.

28. ... Pxd7, 29. Kf2 Pf6, 30. Lxf6 gxf6, 31. Ke3 Kg7, 32. Le6 Kf8, 33. Kf4 Ke7, 34. Kf5 h5, 35. h4 Lc6, 36. Lc4 Lb7, 37. Kg6 Kd6, 38. Kxf6 Ld5

39. g4(!) Lxf3, 40. g5 1-0

□

varia / partijen	Lipstick en Schaken	Hans Meijer
-----------------------------	----------------------------	------------------------

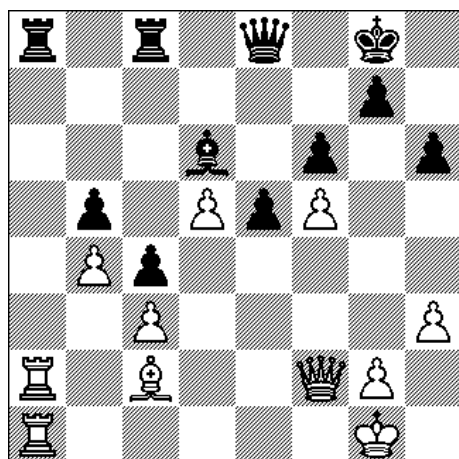
Opmerking vooraf (van de redactie): Omdat de gedrukte uitgave van deze Promoot in zwart-wit is komen de kleurenfoto's daarin niet tot hun recht. Bovendien zijn vanaf papier de vele links ('klik hier') niet te volgen. Gelukkig is ook deze Promoot ook online beschikbaar, en daar vervallen deze beperkingen.

Dat er iets goed mis is met het schaken bleek toen The Guardian in oktober een artikel publiceerde met de titel Chess's cheating crisis: 'paranoia has become the culture'. Het enige dat ik in dat artikel miste was een verwijzing naar een schaakclub in Zoetermeer waarvan spelers op het gebruik van 'computer doping' betrappt waren. De FIDE heeft tegenwoordig een dagtaak aan het opsporen van dit type misdaad. De website chess.com meldde dat er in het afgelopen half jaar vanwege valsspelen 85.000 accounts afgesloten waren. In het Verenigd Koninkrijk speelden kinderen van nog geen tien jaar oud al op het niveau van wereldkampioen Magnus Carlsen en als organisatoren hun ouders belden dan moesten ze bedacht zijn op boze reacties.

Van tijd tot tijd is er echter sprake van valse beschuldigingen van vals spel. In dit artikel ga ik in op vier voorvallen waar de vals spel beschuldiging niet hard gemaakt kon worden. Dat een valse beschuldiging de vals beschuldigde niet in de koude kleren gaat zitten moge duidelijk zijn.

In 1997 werd de wereld opgeschrikt door wereldkampioen Garry Kasparov die IBM van vals spel beschuldigde. Kasparov suggereerde dat Deep Blue hulp van buitenaf gekregen had. De laatste verdediger van de eer van de mensheid kon anders toch niet van een machine verliezen?

In mei 1997 vond de tweede match tussen Garry Kasparov en Deep Blue plaats. Nadat Kasparov de eerste partij gewonnen had sloeg Deep Blue in de tweede partij terug. Deze verliespartij kwam hard aan bij Kasparov die de match met 2.5 tegen 3.5 verloor, zie New in Chess 1997-3. In zijn boek *Deep Thinking* (2017) blikte Kasparov in hoofdstuk 9 *The board is in flames* en hoofdstuk 10 *The Holy Grail* terug op deze match. Hij bleek nog steeds niet over zijn verlies heen te zijn. Toen Maurice Ashley hem vroeg of hij dacht dat er in de tweede partij sprake was van *human intervention* ontkende Kasparov dit niet. Hij repte van 'the Hand of God', refererend aan de goal die Diego Maradona in 1986 tijdens de wedstrijd Argentinië tegen Engeland met zijn hoofd én hand maakte.

Deep Blue – Garry Kasparov (2785), New York, Man-Machine (2), 4 mei 1997, klik [hier](#).

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 a6 4.La4 Pf6 5.0–0 Le7 6.Te1 b5 7.Lb3 d6 8.c3 0–0 9.h3 h6 10.d4 Te8 11.Pbd2 Lf8 12.Pf1 Ld7 13.Pg3 Pa5 14.Lc2 c5 15.b3 Pc6 16.d5 Pe7 17.Le3 Pg6 18.Dd2 Ph7 19.a4 Ph4 20.Pxh4 Dxh4 21.De2 Dd8 22.b4 Dc7 23.Tec1 c4 24.Ta3 Tec8 25.Tca1 Dd8 26.f4 Pf6 27.fxe5 dxe5 28.Df1 Pe8 29.Df2 Pd6 30.Lb6 De8 31.T3a2 Le7 32.Lc5 Lf8 33.Pf5 Lxf5 34.exf5 f6 35.Lxd6 Lxd6 36.axb5 axb5 Zie diagram. 37.Le4 Achter deze zet vermoedde Kasparov 'de hand van God'. Txa2 38.Dxa2 Dd7 39.Da7 Tc7 40.Db6 Tb7 41.Ta8+ Kf7 42.Da6 Dc7 43.Dc6 Db6+ 44.Kf1 Tb8 45.Ta6 h5 1–0

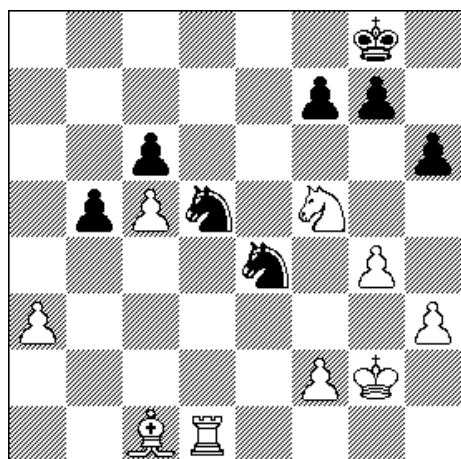

De hand van God? Dat zou dan de hand van Joel Benjamin of Miguel Illescas geweest moeten zijn. In New in Chess 2009-5 interviewt Dirk Jan ten Geuzendam Miguel Illescas die hem vertelt dat het laatste dat hij tijdens de Deep Blue tegen Kasparov match wilde was verantwoordelijk zijn voor een stupide verliespartij van de computer. Hij had het Deep Blue team verteld wat hij van Kasparov wist en voor de rest was Deep Blue op zichzelf aangewezen. Exit *'the Hand of God'*.

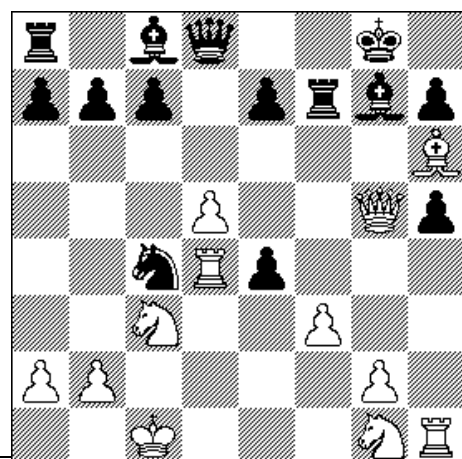
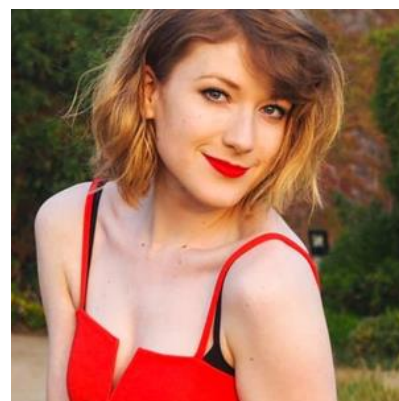
We maken een sprong naar 2007. In dat jaar speelde de Hongaarse Anna Rudolf tijdens het Vandoevre Open in Frankrijk de sterren van de hemel, klik [hier](#). De twintigjarige Anna won haar eerste vijf partijen waaronder in de tweede ronde winst op de ster van het toernooi grootmeester Christian Bauer. Bauer wees na afloop 36.Lb2? als de verliezende zet aan. Klik [hier](#) voor het commentaar van Agadmator, 835.000 volgers op YouTube (!), bij deze partij.

Christian Bauer (2634) – Anna Rudolf (2293), Vandoevre Open (2), 26-12-2007, klik [hier](#).

1.b4 e5 2.a3 d5 3.Lb2 Pd7 4.e3 Ld6 5.c4 dxc4 6.Lxc4 Pgf6 7.Pf3 0-0 8.Dc2 b6 9.d3 Lb7 10.Pbd2 a6 11.0-0 b5 12.Lb3 Tc8 13.d4 exd4 14.exd4 Ld5 15.Lxd5 Pxd5 16.Pe4 P7b6 17.Tad1 c6 18.Pc5 Ta8 19.Tfe1 Dc7 20.g3 h6 21.Ph4 Tfd8 22.Lc1 Lf8 23.Pf5 a5 24.bxa5 Txa5 25.De2 Taa8 26.Dg4 Kh8 27.Dh4 Te8 28.Kg2 Dd8 29.Txe8 Dxe8 30.Dg4 Pf6 31.Df3 Pbd5 32.g4 Lxc5 33.dxc5 De4 34.h3 Kg8 35.Dxe4 Pxe4 Zie diagram. 36.Lb2 f6 37.Pd4 Pxc5 38.Pxc6 Pf4+ 39.Kf3 Pfd3 40.Ld4 Txa3 41.Le3 b4 42.Tb1 b3 43.Pb4 b2 44.Pc2 Tc3 45.Pd4 Kf7 46.Ke2 Pa4 47.Kd1 Tc4 48.Pe2 Ke6 49.Kd2 Pb4 50.Kd1 Kd5 51.f3 Pa2 52.Ld2 Tc7 53.h4 Kc4 54.Kc2 Pb4+ 55.Kd1 Kb3 56.Pc1+ Txc1+ 57.Txc1 bxc1D+ 58.Kxc1 Pc3 59.Le3 Pcd5 60.Ld2 Kc4 61.g5 hxg5 62.hxg5 f5 63.Kd1 Kd3 64.Lc1 Pc2 65.Lb2 g6 0-1

Dat Anna Rudolf, zie de foto, zo goed speelde trok de aandacht van de andere spelers die aan het toernooi deelnamen. Sommigen vermoedden vals spel. Na de derde ronde beschuldigden de Letten Oleg Krivonosov, Vladimir Lazarev en Ilmars Starostits haar van het gebruik van Rybka. Zij vonden het verdacht dat Anna vaak naar het toilet ging en beweerden dat in haar tas een geheime internet verbinding zat en dat via deze verbinding de beste zetten doorgegeven werden naar Anna's lipstick (lip balm). Opmerkelijk is dat zelfs de New York Times aandacht aan dit wel zeer onwaarschijnlijke verhaal besteedde, klik [hier](#). Anna Rudolf (12-11-1987) won het damesschaakkampioenschap van Hongarije in 2008, 2010 en 2011. Sopiko Guramishvili (Miss Tactics) en Anna (Miss Strategy) zijn vriendinnen, klik [hier](#).

In 2009 was er een incident tijdens het Aeroflot Open waarbij Shakhriyar Mamedyarov zijn tegenstander Igor Kurnosov publiekelijk beschuldigde van valsspelen en een officiële klacht indiende.

Shakhriyar Mamedyarov (2724) – Igor Kurnosov (2602), Moscow Aeroflot Open (6), 22-02-2009, klik [hier](#).

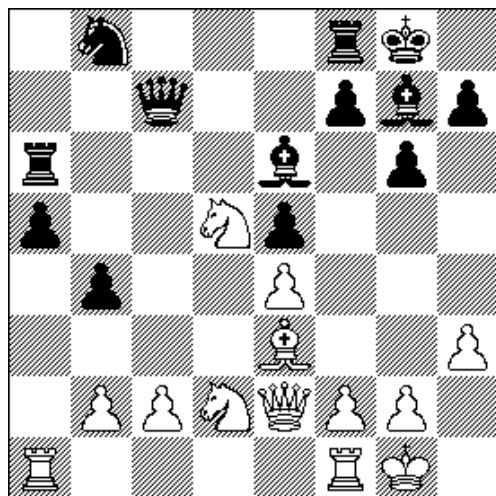
1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.f3 d5 4.cxd5 Pxd5 5.e4 Pb6 6.Pc3 Lg7 7.Le3 0-0 8.Dd2 Pc6 9.0-0-0 f5 10.h4 fxe4 11.h5 gxh5 12.d5 Pe5 13.Lh6 Pec4 14.Dg5 Tf7 15.Lxc4 Pxc4 16.Td4 Zie diagram. 16...Dd6 Kurnosov gaf later aan dat in deze stelling 16...Pxb2 wint. 17.Lxg7 Txg7 18.Dxh5 Df4+ 19.Kb1 Lf5 20.fxe4 Lg4 21.Pge2 Dd2 0-1

Brabo merkte in 2015 in zijn schaakblog het volgende over deze beschuldiging op: 'Een 2700 speler die in 21 zetjes met wit wordt weggespeeld door een 100 punten lager gekwoteerde speler is niet iets alledaags dus ik kan de frustraties wel snappen. Anderzijds moet ik wel toevoegen dat Kurnosov een bijzonder talentvolle schaker was. Ik zeg "was" want hij kwam om het leven in een tragisch verkeersongeval twee jaar geleden.'

Op chessbase.com is Kurnosov's reactie op Mamedyarov's beschuldiging te vinden, klik [hier](#). Hij is duidelijk diep teleurgesteld. Arbitr Geurt Gijssen gaf in New in Chess 2009-3 zijn visie op dit voorval: 'We kunnen niet alles controleren! We hadden geen enkel bewijs dat de Russische speler iets verkeerd deed. Mamedyarov stelde dat veel van zijn tegenstander's zetten de eerste keuze van het Rybka programma waren. Ik denk dat als je de meeste partijen van grootmeesters analyseert je zult vinden dat de meeste zetten dichtbij die van Rybka liggen, omdat mensen tegenwoordig als computers denken.'

En dan is er nog de *Cheating controversy at the European Women's Championship of 2015*. Tijdens dit toernooi was het de Roemeense Mihaela Sandu (ELO 2300) die iedereen verstoord deed staan, klik [hier](#). De een na de andere gerenommeerde tegenstander, zoals Salome Melia (ELO 2452), Aleksandra Goryachkina (ELO 2474), Olga Girya (ELO 2479) en Lela Javakhishvili (ELO 2472), werden door haar van het bord geveegd. In de zesde ronde verloor ze van Nino Batsiasvili (ELO 2473) om in de zevende ronde tegen Antoaneta Stefanova (ELO 2512) aan te treden.

Mihaela Sandu (2300) - Antoaneta Stefanova (2512), Chakvi, Georgië, 25 mei 2015, klik [hier](#).

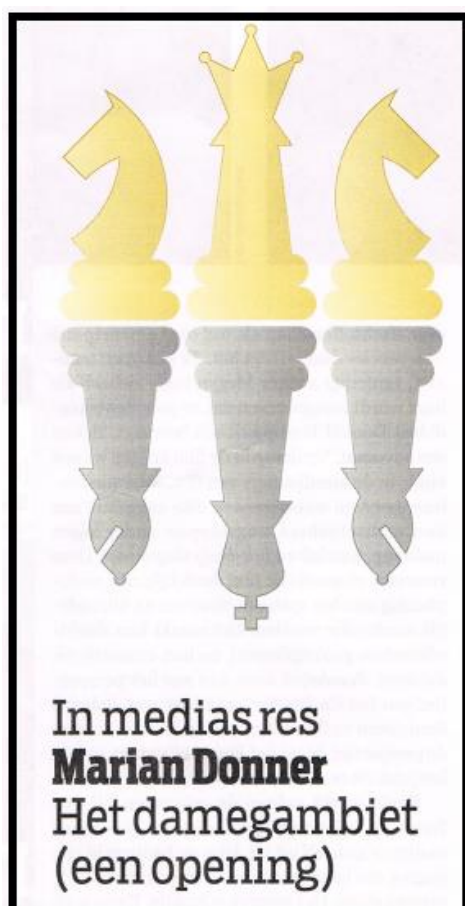
1.e4 g6 2.d4 Lg7 3.Pf3 c6 4.Pc3 d6 5.Le2 Pf6 6.0-0 0-0 7.a4 Dc7 8.h3 a5 9.Lf4 Ph5 10.Le3 e5 11.dxe5 dxe5 12.Pd2 Pf4 13.Pc4 Le6 14.Pb6 Pxe2+ 15.Dxe2 Ta6 16.Pc4 b5 17.axb5 cxb5 18.Pd2 b4 19.Pd5 Zie diagram. 19...Lxd5 20.exd5 f5 21.Pb3 f4 22.Lc5 f3 23.De3 fxg2 24.Tfd1 Tc8 25.d6 Dc6 26.La7 Pd7 27.Pxa5 Db5 28.Db3+ Kh8 29.c4 Dxa5 30.Txa5 Txa5 31.Le3 Tb8 32.c5 Txc5 33.Lxc5 Pxc5 34.Df7 Tg8 35.Dc4 Pb7 36.Dxb4 Pd8 37.Dc4 1-0

Dat was allemaal wel zeer verdacht en op de rustdag werd onder leiding van Natalia Zhukova een brief opgesteld die door vijftien speelsters ondertekend werd. Zij stelden dat er sprake zou zijn van vals spel van de kant van Sandu. Toernooi directeur Giorgi Giorgiadze liet weten dat er geen enkele reden was om te veronderstellen dat Sandu assistentie van een schaakcomputer gehad had. Hij voegde hier aan toe dat volgens de *FIDE Laws of Chess* iemand die een valse beschuldiging uit gestraft kan worden. Deze kwestie werd bij de [FIDE Ethics Commission](#) aanhangig gemaakt en die strafte twee jaar (!) later Natalia Zhukova onder voorbehoud met drie maanden uitsluiting van toernooien. Mihaela Sandu reageerde met een brief aan FIDE waarin ze schreef: 'Ik erken dat er in zekere zin recht gedaan is. Maar ik acht de maatregelen die genomen zijn te mild en vind dat ze onsportief gedrag aanmoedigen.' Zhukova op haar beurt protesteerde tegen de voorgestelde straf die ze niet terecht vond. Voor het definitieve FIDE besluit van 34 pagina's (!) klik [hier](#). Uiteindelijk legde de FIDE Ethics Commission Natalia Zhukova een voorwaardelijke straf op.

□

column	Het damegambiet (een opening)	Marian Donner
---------------	--------------------------------------	----------------------

*Even ongevraagd als onverwacht viel onlangs bij Frans Martens een exemplaar van de Groene Amsterdammer op de mat, blijkbaar om promotionele redenen. Tot zijn verrassing stond er een interessante column in over schakende vrouwen, naar aanleiding van de Netflix-serie "The Queen's Gambit". De schrijfster bleek niemand minder te zijn dan **Marian Donner**, dochter van GM Hein Donner. Zij heeft ons welwillend toestemming gegeven om haar column hier over te nemen. Als blikvanger stond erboven: "Ook de vader van Judit Polgár wist: genieën worden gemaakt, niet geboren".*

In de serie *The Queen's Gambit* is het schaaktalent van protagonist Elizabeth Harmon absoluut indrukwekkend, maar nog indrukwekkender vond ik dat haar talent zo alom wordt erkend. Welke man ze ook treft aan de andere kant van het bord, wie ze ook verslaat, allemaal vallen ze welhaast op hun knieën in bewondering. Geen enkele man voelt zich op zijn pik getrapt, niemand noemt haar een arrogante bitch, niemand zegt dat ze wel wat vaker mag glimlachen. Ze is een genie zoals genieën meestal worden afgebeeld, als een soort nobele wilde met een goddelijke gave, en daarbij maakt het niet uit of ze mannelijk of vrouwelijk zijn, zo is de culturele aanname die in deze serie weerklinkt: hun talent komt vanzelf bovendrijven, waarna iedereen die het aanschouwt in katzwijn valt.

Volgens mijn vader, de schaker Hein Donner, grootmeester en bij zeldzame vlagen behorend tot de wereldtop, konden vrouwen überhaupt niet schaken. Het was een stelling die hij vaak herhaalde, 'Hoe pijnlijk het ook is, wij mogen niet schromen de waarheid onder ogen te zien,' en waar ik lang na zijn dood nog steeds af en toe op aangesproken wordt. Het is ook waar: in een sport waar het om zitten en denken draait, en de kansen tussen de seksen dus gelijk zouden moeten zijn, brengen vrouwen het er bedroevend vanaf.

In de hele geschiedenis is er maar één vrouw geweest die zich kon meten met mannen, de Hongaarse Judit Polgár. Op haar vijftiende behaalde ze als jongste persoon ooit de titel van grootmeester, waarmee ze het record van Bobby Fisher verbrak. Op haar hoogtepunt stond ze achtste op de wereldranglijst. Haar stijl werd geroemd als woest aanvallend. In 2002 versloeg ze Garry Kasparov, destijds de nummer 1 van de wereld. Dezelfde Kasparov die adviseerde bij *The Queen's Gambit* én die ooit zei dat vrouwen niet geschikt zijn voor schaken omdat ze altijd zullen worden afgeleid door baby-gehuil.

Dan bevalt mijn vader's verklaring voor het vrouwelijk onvermogen me toch beter. 'Zoals bekend is de vrouw in ieder opzicht aan ons mannen superieur,' schreef hij in zijn artikel 'Vrouwen en Schaken'. De vrouw is volgens hem sterker, doelmatiger en heeft een groter uithoudingsvermogen. 'Zij kan logisch denken, wat bij mannen zelden voorkomt.' Waar het vrouwen echter aan ontbreekt, is intuïtie. Ze zijn te rationeel, letten op de grote lijnen, en missen daardoor 'het geritsel in het struikgewas'.

Hij kreeg er destijds woedende reacties op en onlangs vroeg een vriendin nog of ik het niet vervelend vond dat mijn vader zo'n seksist was. Ik moest denken aan een interview dat ooit met hem in Panorama stond, drie weken na mijn geboorte, nadat hij in Leeuwarden het toernooi om het Nederlands

kampioenschap had gespeeld. Hij was de gedoodverfde winnaar geweest, maar bleek al snel remises te accepteren voor partijen waarin hij duidelijk op winst stond: 'Bang als hij was zijn laatste trein naar Amsterdam te missen, waardoor hij verstoken zou blijven van de aanblik van zijn kleine Marian,' aldus het stuk. Het was geen baby-gehuil maar mijn 'ontwapend gekraai' dat hem de titel had gekost. 'Ik geloof wel dat je kunt zeggen dat ik naar mijn dochter verlangde,' zei hij er zelf over. Kom daar tegenwoordig maar eens om! Een man die openlijk de kans op succes, status en geld laat varen voor huiselijk geluk.

Maar dat neemt niet weg dat mijn vader natuurlijk ongelijk had. In verstandelijke vermogens bestaat geen verschil tussen de seksen, zoals ook Judit Polgár's vader wist. Volgens hem werden genieën niet geboren, maar gemaakt, en met zijn jongste dochter leverde hij daarvoor het bewijs. Het is het speelveld waar het om gaat. Ondersteuning van de achterban, zelfvertrouwen dat je het kunt en vooral: een kans. Er zijn legio meisjes als Judit Polgár, natuurlijk zijn die er. Ze hebben alleen geen flauw idee wat ze kunnen. Omdat ze nooit met een schaakbord in aanraking komen, omdat ze denken dat schaken iets voor jongens is, omdat hun talent niet wordt gevoed, of omdat dat talent wordt gebroken. Zoals bij mijn hartsvriendinnetje van vroeger, ze was zes toen ze op het schoolplein Rubik's kubussen oploste ter entertainment van de samengedromde ouders, en schaakte toen al zo goed dat ze op de schaakclub tegen jongens moest spelen die minstens vier jaar ouder waren dan zij. Die vielen alleen niet op hun knieën in bewondering, maar pestten en kleineerden haar. Als ze al tegen haar wilden spelen. Na een jaar stopte ze weer.

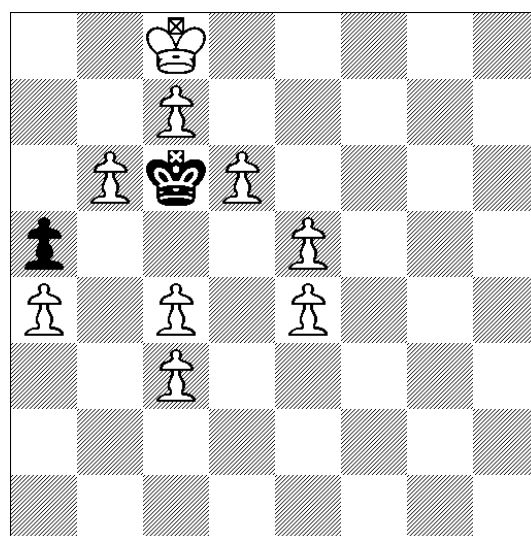
Uiteindelijk is het gewoon een kwestie van statistiek. Hoe meer vrouwen schaken, hoe meer talent er gevonden zal worden, hoe vrijer ze zich voelen, hoe beter ze het zullen doen op het wereldtoneel. En het lijkt erop dat *The Queen Gambit* daar een bijdrage aan gaat leveren. Sinds de serie een succes is, melden in ieder geval aanzienlijk meer meisjes en vrouwen zich aan voor allerlei schaakcursussen en -clubs, zo berichtte The Guardian. Ziedaar de kracht van beeldcultuur! In dezelfde krant werd de serie eerder nog afgeschreven als 'een fantasie' en 'een sprookje', maar soms is dat precies wat mensen nodig hebben om ergens in te geloven. *The Queen's Gambit* heeft een opening gegeven, de deur staat op een kier: ik hoop dat hij platgewalst wordt door hordes woest aanvallende meisjes.

□

Kerstprobleem van Paul Benko

wit geeft mat in 3

oplossing: → blz. 37

<i>varia</i>	Schaakreiziger in Coronatijd	Henk Alberts
--------------	-------------------------------------	-------------------------

In Coronatijd gaat vakantieviere – ook voor de schaakreiziger – heel anders. Afgelopen zomer ben ik naar Duitsland geweest, maar dan een reis waarbij ik vooral ook veel buiten geweest ben. Ik heb vooral gereisd langs de oude Romeinse Limes, de grens van het Romeinse rijk. Een grens die ook in Nederlands aanwezig is, maar waar men in Duitsland – anders dan in Nederland - heel veel effort in heeft gestoken om deze zichtbaar te maken en om deze op te laten nemen in de Unesco erfgoed.

Een ander iets – ook buiten - waarvan ik een stukje bezocht heb was de **Eppinger Linien Wanderweg**. De ‘Eppinger Linie’ was ooit een verdedigingslinie die in de jaren 1695-1697 onder markgraaf Ludwig Wilhelm von Baden in zijn strijd tegen de Franse Zonnekoning Lodewijk XIV gebouwd werd. De linie bestond uit een circa 40 meter brede strook met op de grond liggende boomstammen en takken met daarachter een circa 2,5 meter diepe greppel en daarachter dan nog een muur.

Dit alles werd bovendien extra beveiligd met om de zoveel meter een ongeveer 12 meter hoge uitkijktoren. Mede door de ligging van de Eppinger Linie kon men met deze linie sterke tegenstanders als de Franse Zonnekoning weerstaan. Zo keerde in mei 1696 een Frans leger van 36.000 man onder leiding van generaal Claude de Choiseul - nadat ze zich hadden overtuigd van de kracht van de Eppinger Linie - onverrichterzake terug naar Frankrijk.

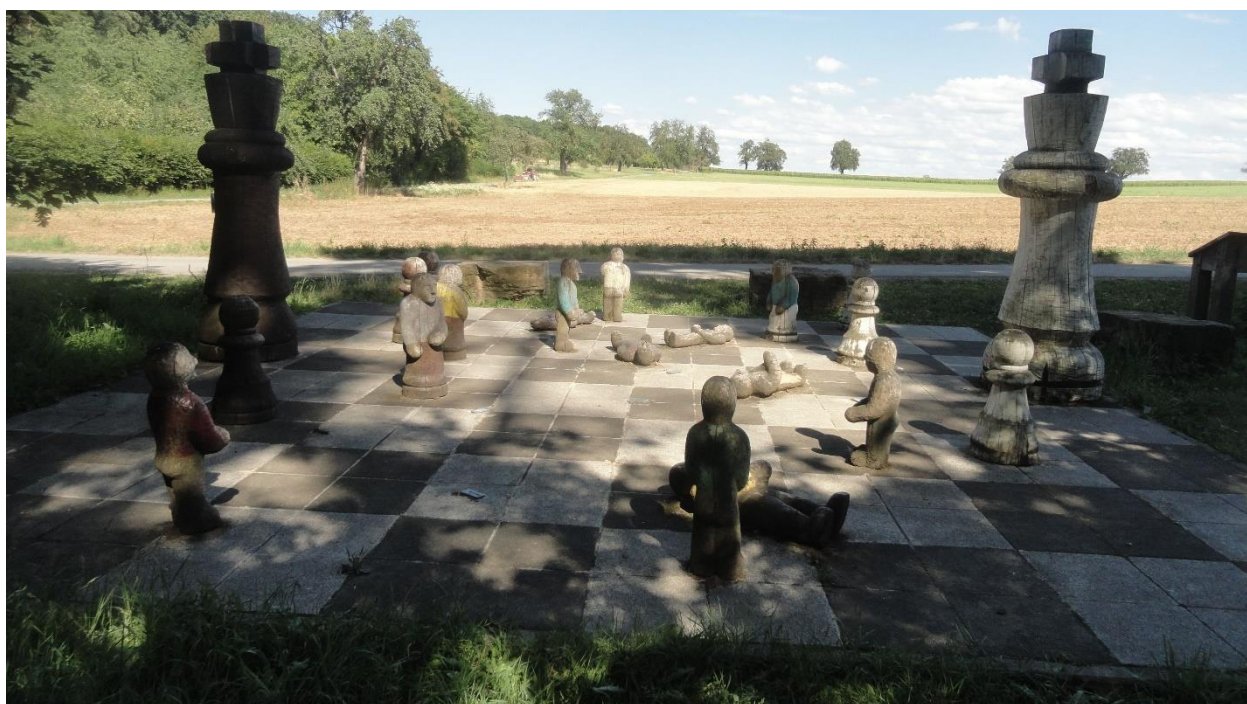
Heden ten dagen is de Eppinger Linien nog steeds heel duidelijk in het landschap te zien en is deze omgezet in een wandelweg, de Eppinger Linien wanderweg, welke 42 kilometer lang, van Eppingen over Maulbrunn naar Mühlacker leidt. (Als ruwe plaatsbepaling: 45 kilometer ten oosten van Karlsruhe 50 kilometer noord noordwest van Stuttgart.) De Eppinger Linien wanderweg is een tweedaagse wandelroute met als een van de hoogtepunten het UNESCO werelderfgoed Kloostercomplex Maulbronn met vakwerk gebouwen en een kloosterkerk. In 2016 kreeg de wandelroute het predicaat ‘Qualitätsweg Wanderbares Deutschland’, hetgeen wil zeggen dat de wanderweg qua bewegwijzering en onderhoud aan de hoogste eisen voldoet.

In 2014 werden er langs Eppinger Linien wandeweg diverse levensgrote sculpturen van de Gemminger kunstenaar Heinrich Zürn geplaatst, welke symbolisch de historische oorlogsgeschiedenis van de Eppinger Linien weergeven. Uitgangspunt van de kunstenaar was daarbij nu eens niet het verloop van de strijd. Maar zijn uitgangspunt was het effect dat de strijd had op de eenvoudige bevolking van de streek. Eén van die kunstwerken was het kunstwerk 'Bauernopfer' (pionoffer.) Dit betreft een tegen de bosrand gelegen 43 m² groot schaakbord. Daarop staan tegenover elkaar een witte en een zwarte 2,4 meter hoge schaakkoning. Elke koning is omringd door 4 pionnen van de eigen kleur. En op het midden van het bord staan en liggen kriskras door elkaar allemaal menselijke figuren.

Die mensen waren ooit geveerd, maar daar is na 6 jaar weer en wind veel van verdwenen. Bijbehorende symboliek is dat niet meer te zien is bij welke koning de kriskras door elkaar staande menselijke figuren horen, danwel gehoord hebben. Symbolisch is dat de menselijke figuren - door de 4 pionnen aan elke zijde - de beide koningen niet meer kunnen bereiken.

De naam van het kunstwerk 'Bauernopfer' verwijst daarbij naar het pionoffer in het schaakspel. In het schaakspel is het pionoffer een offer om een voordeel te verkrijgen, maar in deze strijd tussen de Marktgraaf van Baden en de Franse Koning werden complete groepen boeren (bauern) geofferd. Volgens de begeleidende tekst (vertaald): "De mensen verhongeren in de dorpen en steden wegens de hun opgelegde plicht om de troepen van voedsel te voorzien, door ziektes en plunderingen en door de afgedwongen hulp bij het bouwen van de schans / linie werd het werken op het land verwaarloosd. Het speelde daarbij amper een rol of dit door het 'eigen' of het vijandelijke leger gebeurde."

Het kunstwerk Bauernopfer ligt bij Ochsenburg Zaberfeld. Voor de routeplanner: Ochsenburg 74374 Zaberfeld (49.079532, 8.879049).

studie	Een middel voor alle kwalen	Jan Willem Duijzer
---------------	------------------------------------	---------------------------

Voor de zoveelste keer in het nieuws: “jongeren hebben grote problemen met het Corona-beleid”. Vooral de ‘lockdown’ valt ze zwaar. Ze missen elkaars gezelschap, ze missen de ontmoeting op straat, ze missen het uitgaan, de festivals, de sport, ze missen zelfs de colleges, schoolklassen en werkgroepen. Ze missen veel. En de gevolgen zijn heftig: anorexia, depressiviteit, eenzaamheid en erger.

Waar komt dit toch door? Is Corona hier echt de oorzaak van? Of is er meer aan de hand? Columniste Nelleke Noordervliet maande de jeugd in Trouw tot wat meer incasseringsvermogen. Anderen zijn vol begrip en menen dat jongeren zo ongeveer hun hele jeugd opofferen om de ouderen te beschermen. De waarheid zal wel ergens in het midden liggen...

Ik ben persoonlijk wel benieuwd of een digitale ‘lockdown’ - helemaal niet ondenkbaar - vergelijkbare sociale gevolgen zou hebben. Stel dat we elkaar niet meer fysiek hoeven te mijden, maar dat het internet voor langere tijd helemaal plat zou gaan. Hoe zouden we ons dan voelen? Geen e-mail, geen whatsapp, geen Facebook, geen Instagram, geen websites. Helemaal niets. Misschien zelfs geen telefoon en televisie. Alleen nog radio. Zo’n beetje de situatie van de jaren 50 uit de vorige eeuw en de decennia daarvoor. Zouden we elkaar dan massaal gaan opzoeken? Zouden theaters, kerken, cafés en stadions vollopen? Zou de schaakclub druk bezocht worden? En hoe zouden jongeren zo’n digitale ‘lockdown’ vinden? Ik ben bang dat ze ook dan tegen de muren opvliegen. Ook interessant: welke economische sectoren zouden dan het haasje zijn?

Ik vermoed overigens dat het schaken ook bij een digitale ‘lockdown’ aan populariteit zou winnen, net zoals dat met alle spellen gebeurt tijdens de huidige fysieke ‘lockdowns’. Wellicht gaat dan de andere helft van Promotie weer fanatiek schaken. Nu zijn het de digifielen die fanatieker dan ooit aan het schaken zijn. Tijdens een digitale ‘lockdown’ zijn de digibeten aan de beurt.

Voor zowel de digifielen als de digibeten heb ik een middel voor alle kwalen: het bestuderen van een eindspelstudie. Misschien zelfs: het componeren van zo’n studie! Schoonheid als recept tegen verveling en eenzaamheid. Ik heb me laten vertellen dat eindspelstudies eertijds in kloosters en gevangenissen bijzonder populair waren. Laten dat nu beide typische ‘lockdown’ gemeenschappen geweest zijn!

Dus nogmaals: de eindspelstudie. Ik heb een bijzonder fraai exemplaar opgedoken, uit 1972. Gemaakt door de toen nog jong Afek, die inmiddels tot de elite van de eindspelcomponisten behoort. Ik toon de studie hieronder. De twist die er in zit vind ik van een vergelijkbare schoonheid als de twist in de studie van de Schotse kloosterling Saavedra uit 1895. Mocht je die studie niet (meer) kennen, kijk dan even op Wikipedia (Saavedra-positie).

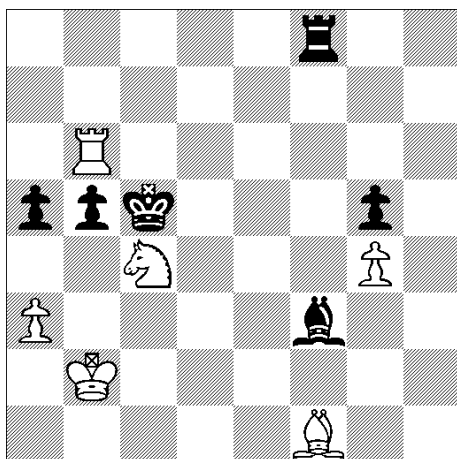

diagram 1

Afek, Tweede prijs Tidsskrift for Schack, Zweden, 1972.
Wit speelt en wint.

De oplossing:

1. Txb5+ (na 1. Pe5? Kb6, 2. Pd7+ Kc6, 3. Pxf8 Lxg4, 4. Ph7 Ld1, 5. Pxd5 b4 is het remise). **1. ... Kxb5**, **2. Pe5+ Ka4** (2. ... Kc5, 3. Pd7+; 2. ... Kb6, 3. Pd7+), **3. Pd7** dreigt mat in één! **3. ... Le2!** De enige zet om mat te voorkomen, maar wat is het idee erachter als wit hem gewoon slaat? **4. Lxe2 Tb8+**! Dat was het idee! Als wit de toren slaat is het pat. Wat nu? Zie diagram 2.

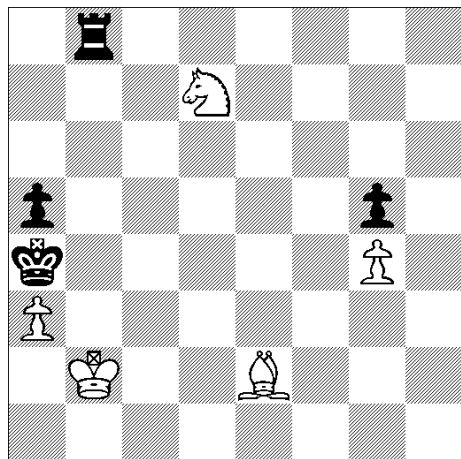

diagram 2

5. Lb5+!! De meest fenomenale zet van deze studie! (5.Ka2? Tb2+!=)

5. ... Txb5+, 6.Ka2! De twist! Zwart is in zetdwang. Welke zet hij ook doet met zijn toren, het maakt niet uit, hij zal hem altijd verliezen. Het paard domineert de toren in alle varianten.

Nog een boektip ten slotte: "Practical Chess Beauty" van Afek (2018). Een prachtboek voor liefhebbers van het spel.

van BGM naar GM	Wij volgen Robby	Rob de Vries
----------------------------------	-------------------------	-------------------------------

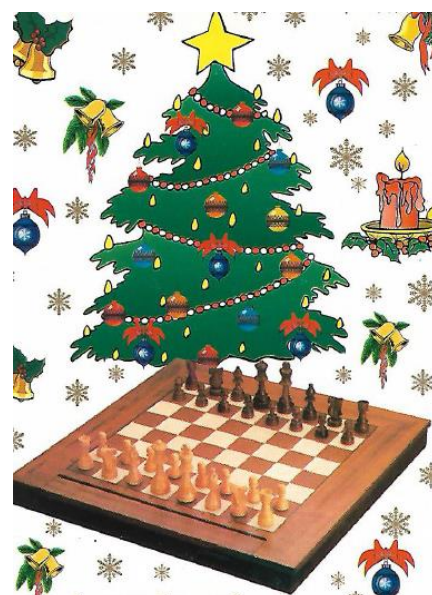
Van 26 t/m 30 december speelt Robby in het Italiaanse Bassano del Grappa (wie kent het niet) in de A-groep van 5^e Vergani Cup. Deze A-groep kent 45 deelnemers met Elo's van 2619 tot 1671, onder wie 8 GM's, 7 IM's en 10 FM's. "Onze" BGM (*) Robby Kevlishvili (2495) heeft plaatsingsnummer #11. (*) BGM = Bijna-Grootmeester

Naast 26 spelers uit Italië zijn er nog 15 andere nationaliteiten vertegenwoordigd; voor Nederland staan verder op de lijst: GM Lucas van Foreest (2544, #6), IM Max Warmerdam (2506, #9), IM Liam Vrolijk (2480, #13) en IM Thomas Beerdsen (2479, #14).

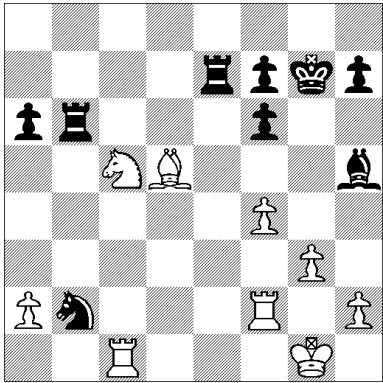
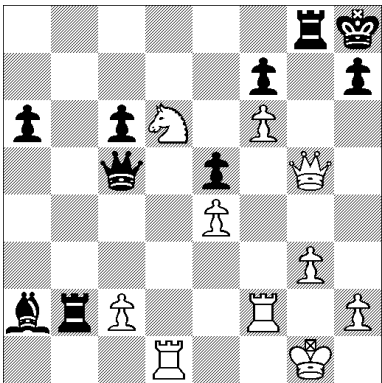
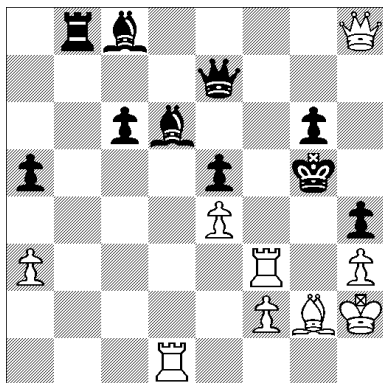
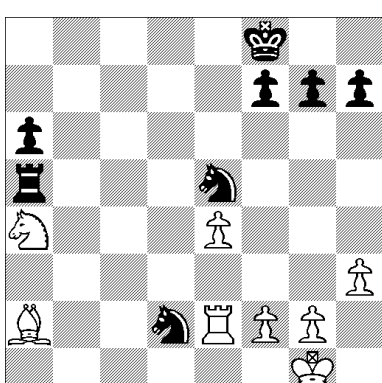
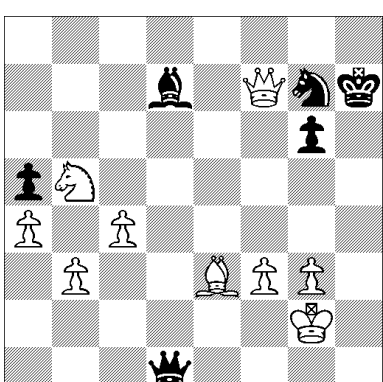
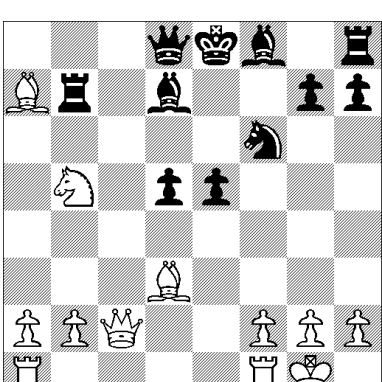
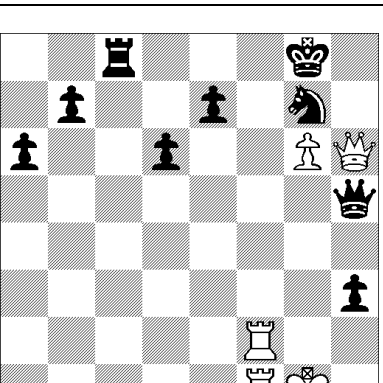
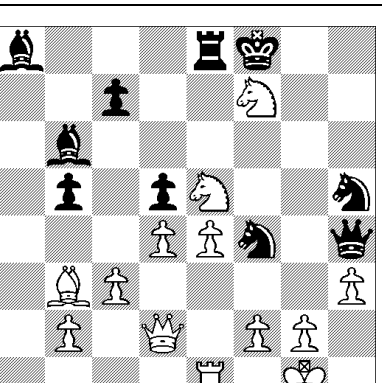
De A-groep speelt 9 ronden: de eerste vier dagen twee per dag (aanvang 's morgens eerst 11:00 uur en daarna steeds 10:00 uur; 's middags 2x 15:30 uur, 1x 16:00 uur en 1x 16:30 uur), en de laatste dag één ronde (10:00 uur).

Mocht Robby er in slagen een GM-norm te scoren dan heeft hij zijn drie normen te pakken en mag hij zich grootmeester noemen! Reden te meer om het toernooi aandachtig te volgen (al dan niet via onze website). Een aantal leden (en ex-leden) van Promotie heeft zich verzameld in de Whatsapp-groep "**Follow Robby**", opgericht ongeveer op het moment dat Robby zijn tweede norm scoorde. Deze groep heeft naast veel Robby-supporters uit Zoetermeer en omstreken ook deelnemers uit de hele wereld: Bolivia (Hans), Spanje (Willem) en Groningen (Ruurd). Wilt U ook toetreden tot dit gezelschap, stuur dan een mailtje naar wefollowrobby@gmail.com en vermeld daarin uw 06-nummer; u krijgt dan kort daarna op uw telefoon een link waarmee u zichzelf aan de groep kunt toevoegen.

Als die GM-titel eenmaal binnen is, dan komt misschien ook deelname aan de hoofdgroepen van Tata in zicht. Wat dat betreft wijs ik u graag op Tata-journaal 12b van 27 januari 2016: type "12b" in het zoekveld op onze homepage, en bestudeer de plaatjes en de tekst aandachtig! Het eindigt met een voorspelling...

opgaven	Wit/zwart speelt en wint	redactie
---------	--------------------------	----------

	<u>stelling 1</u> zwart aan zet ●		<u>stelling 2</u> wit aan zet ○
	<u>stelling 3</u> wit aan zet ○		<u>stelling 4</u> zwart aan zet ●
	<u>stelling 5</u> zwart aan zet ●		<u>stelling 6</u> wit aan zet ○
	<u>stelling 7</u> wit aan zet ○		<u>stelling 8</u> zwart aan zet ●

[bron: Hans Ree, NRC]

oplossingen: → blz. 37

Ik schreef ooit eerder over het herkennen van patronen. Bij een Stap 5-les van de Promotie-jeugd kwam ik het volgende aardige diagram tegen:

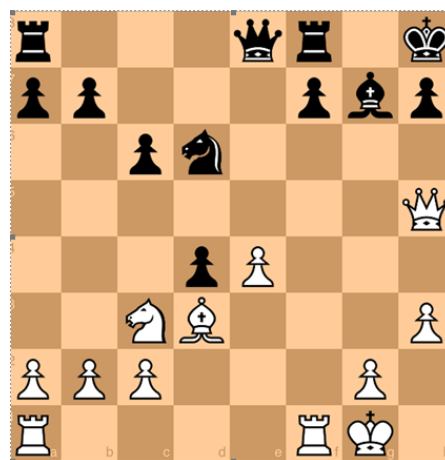

De eerste zet deed me direct aan een beroemde zet van Fischer denken. (Niet zo moeilijk, maar bij de tweede zet wel even met het juiste stuk op h6 slaan!) Ik herinnerde me dat ik die zet de laatste tijd wel vaker had gezien, en werd meteen geïnspireerd voor dit stukje.

Voor degenen die de bewuste partij van Fischer niet kennen, hierbij de stelling (Fischer-Benko, 1963).

De zwarte koningsvleugel is behoorlijk verzwakt, maar hij staat wel klaar voor de noodrem met f5! Fischer verhinderde dat rigoureus met het fantastische **19. Tf6!!** waarna de zwarte koning hopeloos klem kwam te staan. Daarna kan wit op zijn gemak de dodelijke b1-h7 diagonaal openen.

De partij ging verder met **19. ... Kg8**, **20. e5 h6**, **21. Pe2** (21. Txh6? e5!) en **1-0**.

Ik heb Tf6 altijd een geweldige zet gevonden, en onlangs kreeg ik zowaar twee keer de kans om hem zelf uit te voeren. In dezelfde partij nog wel! Wel in een wat ongebruikelijke setting: na wat experimenteren kan ik via mijn telefoon (!!) simultaans geven op Lichess. Plezierige onderbreking van de werkdag, liggend op bed even rond de 10 potjes tegelijk spelen.

De volgende stelling is uit zo'n simultaan. De spelers hadden had 10 minuten en kregen er per zet 10 seconden bij; ik had zelf nog eens 5 minuten extra. Wit tegen Lasperdak, met 2130 de hoogst gerate speler, maar hij maakte een dankzij Alexey Dreev voor mij bekende positionele fout. Past niet echt bij dit stukje, maar leerzaam genoeg om even snel tussendoor te laten zien:

1.d4 c6, **2. c4 d5**, **3. cxd5 cxd5**, **4. Lf4 Pf6**, **5. Pc3 Pc6**, **6. e3 e6**, **7. Ld3** (zie diagram)

Zwart speelde hier **7. ... Ld6** waarna hij na **8. Lxd6 Dxd6**, **9. f4!** hopeloos vast kwam te zitten.

Na zet 16 is die omklemming nog duidelijk zichtbaar. Zwart staat wel klaar om met f5 een lijn en een diagonaal te sluiten, maar Fischer had daar al het recept tegen laten zien: **17. Tf6!** Zwart probeerde er nog een verdediger bij te halen met **17. ... Pb8**, maar toen ging ik vrolijk verder met **18. Txh6 gxh6** en daarna op herhaling met **19. Tf6!**, een mooie echo van de vorige zet. Zwart probeerde nog **19. ... Pd7**, **20. Dxb6 Pxf6**, **21. exf6 Dxf6**, maar daarop volgde natuurlijk **22. Dh7#** mat. De zetten kwamen deze partij als vanzelf, was er erg tevreden over!

Als bonus nog een laatste stelling om zelf op te lossen, wit aan zet. De eerste zet zal geen verrassing zijn, maar zwart hoeft niet te slaan! De mooiste variant eindigt daarna met Dd4# mat, waarbij wit alleen nog een dame en loper over heeft... Succes!

□

Een bericht van De Speld

dinsdag 1 december 2020 18:08

Pion test positief op corona

Schaaktoernooi stilgelegd

26 oktober 2020 door [Italianen](#)

Het coronavirus heeft nu ook zijn intrede gedaan in de schaaksport. Tijdens een toernooi in het Italiaanse Alfie heeft een pion positief getest op corona. De Europese schaakbond heeft het toernooi direct stilgelegd.

Uit de eerste berichten blijkt dat het positieve stuk een zwarte pion is die op positie f7 stond. Alle stukken die op minder dan vijf vakjes afstand stonden zijn direct in quarantaine geplaatst. Voor de overige stukken geldt dat ze alleen in quarantaine moeten als ze direct contact hebben gehad met de besmette pion. Uitzondering op de quarantaine-regels zijn paarden en torens. Zij worden wel extra in de gaten gehouden, maar omdat er nog geen gevallen bekend zijn van besmetting van paard of toren op mens, lopen zij waarschijnlijk geen gevaar.

Van <<https://speld.nl/2020/10/26/pion-test-positief-op-corona/>>

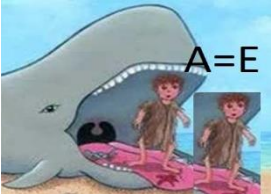
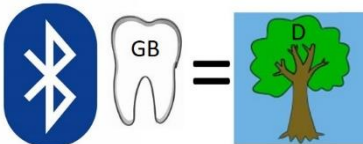
Ook dit jaar weer een kerst-rebus-cryptogram. De jaarlijkse min of meer vaste groep inzenders van oplossingen zal dit jaar naar verwachting zeker worden uitgebreid, want deze puzzel is bij uitstek bedoeld voor jullie, schakers. Er worden namelijk 36 achternamen van grootmeesters gevraagd. Uiteraard kan het hele gezin meedoen, want voor het grootste gedeelte bij het oplossen heb je echt geen schaakkennis nodig. Gebruik je fantasie, denk na over synoniemen, denk aan klank bij het uitspreken van letters en pas de (inmiddels min of meer bekende?) symbooltrucs toe.

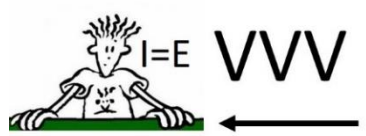
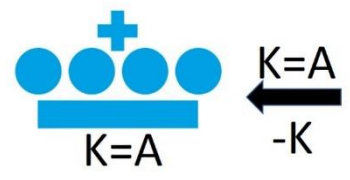
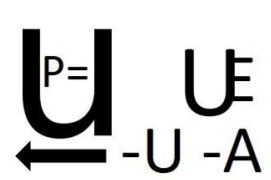
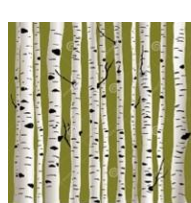
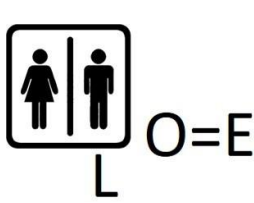
Ik verklap dat het hier om de top van de wereld gaat, de laagste rating van dit stel is 2595. Robby Kevlishvili staat er dus nog niet bij en dat is maar goed ook, want ik zou niet weten hoe je hier een rebus-cryptogram van zou moeten maken (wie wel?).

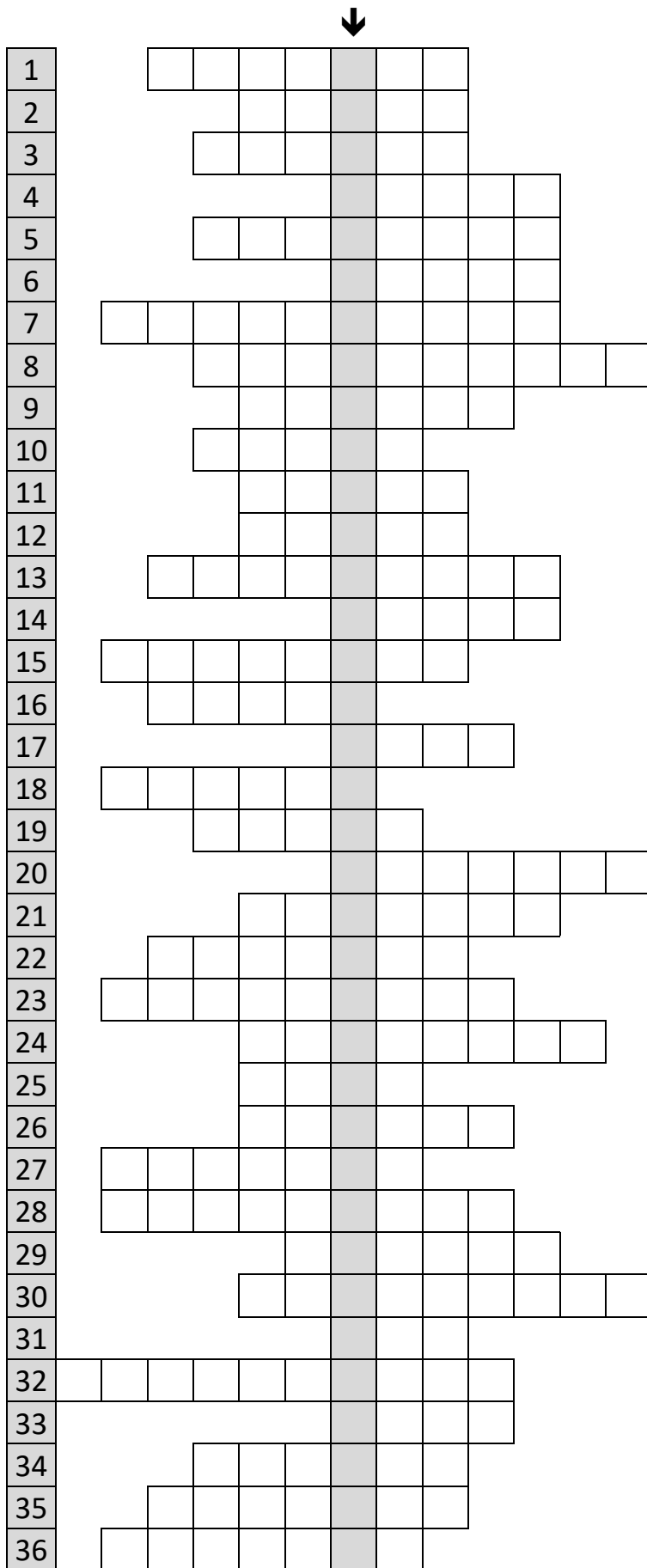
Bij een goede oplossing valt weer een slagzin te lezen. Zend deze zin toe aan de Promoot-redactie (redactie.depromoot@gmail.com), maar vermeld ook alle verkregen namen (juiste spreuk is **20 punten**, en elke naam is **1 punt** extra). Er zijn weer drie prijzen te winnen. Deadline: 31 januari 2021. Veel succes!

Opmerking van de redactie:

Zoals elk jaar heeft de redactie "proefgepuzzeld". Jan wil altijd graag weten of het niet te moeilijk of juist te makkelijk is. Het vinden van de spreuk lukte wel, maar – anders dan in voorgaande jaren – hebben wij nu niet alle namen gevonden. Dat betekent voor u dus een extra uitdaging: versla de redactie! En ook belangrijk: stuur uw oplossing ook in als u niet alle namen heeft; zie de puntentelling hierboven.

1	 O=A (2x)	2	 -	3	 101FM
4	 A=E	5	 =	6	KUIPERS of DANIËL SMID
7	 O=A	8	 R	9	 N=G
10	DU -&	11	GEPEZEN ←	12	 -O

13	GEDVEN -A E=I	14	 -T	15	
16		17	OZ N=H	18	
19	JR	20	T A L V -P	21	Ex nr1 DENK - +
22	EMINEM E=O BOEF FAMKE LOUISE S=T	23	STE=1REO N=K	24	 S=R
25	 -i	26	 -O	27	G11D -A
28		29	 N=S	30	
31	...TOR REE...	32	V I=A ↓ FORUIF	33	TWerksma of TBoomsma -e
34	GRO(NIET)T	35	e=a RD	36	$\pm$ R=N i=L

<i>partijen</i>	Oberwart 2003	Bernard Bannink
-----------------	----------------------	------------------------

In de coronatijd ruim je soms op en ik kwam wat foto's tegen van het schaaktoernooi Oberwart 2003.

Een leuke locatie. Toen ik nogmaals het mooie verslag van Manuel las vielen mij een aantal zaken op.

Tegen IM Scholl speelde Bernard een goede partij, maar de meester legde zijnerzijds een ronduit schandalige prestatie op het bord. Hij deed niets, speelde als een uitgewrongen vaatdoek en zat duidelijk te wachten op een fout. De fout kwam, maar niet van Bernards kant. Uiteindelijk werd de kalende meester gezeten door Bernard en van het bord getikt. Woedend ondertekende de Duitser het formulier en smeet het op het bord. Hij brabbelde iets over de wedstrijdleader die hem had gestoord. Als je verliest ligt het nooit aan jezelf.

De kern van het verhaal klopt wel maar de naam was Schroll en hij kwam uit Oostenrijk. Ik herinner me ook nog dat hij naast IM Magister was. In Duitsland en Oostenrijk werd vaak de academische titel op het naambordje gezet. Dr of Mag. Hij was Dr Mag en 2 jaar jonger dan ik namelijk 37.

Schroll, Gerhard (2414) - Bannink, Bernard (2265), 25^e Oberwart Open, ronde 5, 9-7-2003

1.c4 c6 2.Pc3 d5 3.e3 Pf6 4.Pf3 g6 5.cxd5 cxd5 6.Lb5+ Ld7 7.Pe5 Db3 of Lxd7 zijn gebruikelijker maar erg ambitieus is het niet.

7...Lxb5 8.Pxb5 Pbd7 [8...Lg7 9.0-0=] **9.Da4** [9.d4 a6 10.Pc3 e6=]

9...Lg7 [9...a6 10.Pxd7 Pxd7 11.Pc3?]

10.Pxd7 Pxd7 11.d4 0-0 12.0-0 a6 [12...e6 13.Pa3]

13.Pc3= e6 14.Ld2 [14.Pe2 e5=]

14...Pb6 15.Db3 [15.Dd1 Pc4 16.b3 Pxd2 17.Dxd2 Da5=]

15...Pc4 Wint een tempo zodat zwart de dames kan afruilen. Ik was met zwart tevreden met remise.

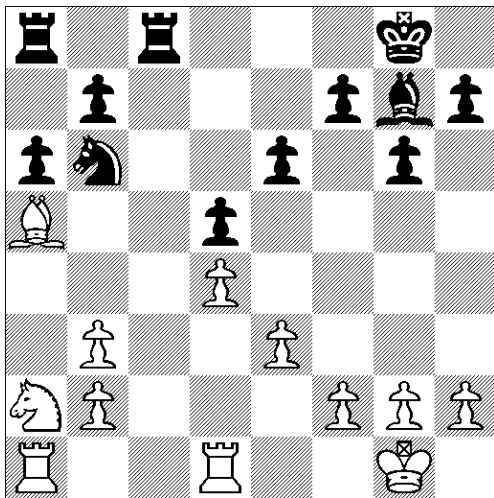
16.Tfd1 Db6 [16...Dh4 17.Pa4]

17.Le1 [17.Dxb6 Pxb6 18.b3 Tfc8=]

17...Dxb3 [17...Dd6 18.Pe4 (18.Dxb7?? wit wordt gestraft als hij de pion eet. 18...Tfb8 19.Pe4 Dd8→ (19...Txb7 20.Pxd6 Pxd6 21.b3→; 19...dxe4 20.Dxe4 Pxb2 21.Tdc1→)) 18...Dc6 19.Pd2=]

18.axb3= Pb6 [18...Pxb2? Is een slag in de lucht. 19.Td2+→]

19.Pa2 Tfc8 20.La5 Wit dreigt met materiaalwinst: La5xb6 [20.Pb4 Lf8=]

20...Pd7 21.Tac1 Lf8 22.Tc7 [22.Lb4 Lh6=]

22...Txc7 23.Lxc7 Tc8 [23...Pb8 24.Pc1]

24.Tc1 Le7 [24...f6 25.Tc3]

25.Kf1 [25.Tc3 h5]

25...Kf8 26.Ke2 Ke8 27.g4 Pf6 28.f3 Dekt e4+g4

28...Kd7 29.Le5 [29.Lf4 h5 30.h3 hxg4 31.hxg4 Tc6]

29...Txc1 30.Pxc1 Een stukken-eindspel is ontstaan

30...Pe8 31.Pd3 f6 32.Lg3 b6

33.h3 Pd6 34.Kd2 Pf7 35.Ke2 Pd6 Ik was nog steeds tevreden met remise

36.Le1 [36.Kd2 Pb7]

36...Pf7 37.Lb4 [37.Lg3 Pd8]

37...Pd6 38.Pf4 [38.Le1 Pb5]

38...a5 [38...Pc8 39.Lc3] **39.Le1 Pf7** [39...Pb5 40.Kd3]

40.h4 [40.e4 Ld6 41.Pd3 Kc6] **40...Ld6** [40...Pd8 41.Pd3]

41.Lg3 [41.Pd3 Kc6] **41...Lxf4** Na afruil van de loper tegen het paard wilde ik geen remise meer

42.Lxf4 h5 [42...e5 43.dxe5 fxe5 44.Lh2]

43.gxh5 gxh5 44.e4 Ph8 45.Kd3 Pg6 46.Lg3 Kc6 47.Kc3 Kb5 48.exd5 [48.Kd2 f5 49.e5 f4]

48...exd5 49.Kd3 Pe7 50.Kc3 Pf5

51.Lf2 Kc6 52.Kc2 b5? [52...Pe7 53.Kd3]

53.Kc3? [53.b4!? a4 54.b3=] Ik had de winst toch uit handen gegeven maar Gerhard geeft me een tweede kans!

53...b4+ Zwart krijgt meer ruimte. **54.Kd3 Kb5 55.Kc2** [55.Kd2!?]

55...a4→ 56.Kd2?? Niet gezien. Maar wit stond al verloren... [56.bxa4+ Kxa4 57.f4]

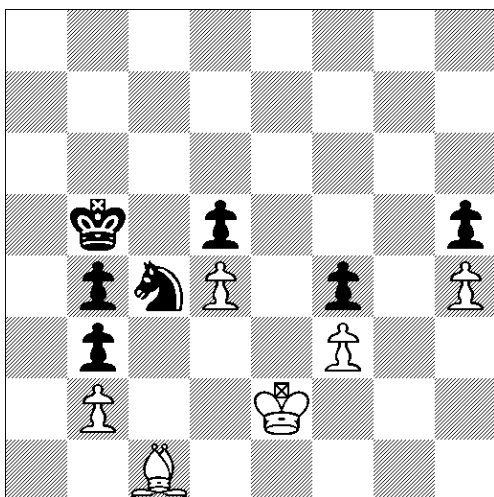
56...axb3 57.Kd3 Pd6 58.Le3 Pc4 59.Lc1 Kc6 60.Ke2 Kd6?

[60...Pd6 Hiermee zou zwart definitief uit de problemen zijn. 61.Le3→]

63...f4! Er was ruimte nodig om verder te komen

64.Ke2 [64.Lxf4 Pxb2+ Deflectie] **64...Kf6** [64...Kd7 65.Kd3→+] **65.Kd3?** [65.Kf1 Kf7→+]

65...Ke6 66.Ke2 Kd7 67.Kd3? [67.Kf2→+] **67...Kc6 68.Ke2 Kb6 69.Kd3 Kb5 70.Ke2**

70. ...Pd6! Uitgerekend dat het vervolg wint

71.Lxf4 Pf5 72.Lg5 Kc4 73.Lf6 [73.Kd2→]

73...Pxd4+ 74.Ke3 Pe6 Zwart heeft d4 in de planning opgenomen

75.Le5 [75.Le7 De enige kans om wat tegenspel te krijgen. 75...d4+ 76.Ke4→]

75...d4+ 76.Kd2 Pc5 77.Ld6 Pd3 78.f4 Pxb2 79.f5 Kd5

80.Lxb4 Pc4+ [80...Pc4+ 81.Kc1 b2+ 82.Kb1 Ke5→]

0-1

Het toernooi had vele hoogtepunten zoals Manuel het fraai verwoordde:

Nestor Willem moest tegen drie jonge gastjes op een rij, twee turven hoog en vermoedelijk levensgevaarlijk. Nadat hij er twee had gehad beloofde hij een sprong in de nabijgelegen sloot (de Pinka) te maken, als hij ook tegen een derde moest aantreden. U begrijpt wat er gebeurde. Hij hield zich aan zijn woord, ging de Pinka in en hield zich in het Titanengevecht als een man. Is Willem bijgelovig? Terwijl Willem het niet per se gemakkelijk had tegen alle jonkies wist hij zich prima te weren tegen de tegenstanders van klasse.

Of mijn partij tegen Henk:

De partij tegen Bernard in de laatste ronde was psychologisch interessant. Bernard ging ervoor en was duidelijk niet van plan Henk met een remise weg te laten komen. Maar onze clubkampioen overspeelde zijn hand en in de post-mortem moest hij uiteindelijk (en dat woord zou ik eigenlijk ook nog eens met koeienletters moeten schrijven) toegeven dat hij ergens op het eind verloren stond.

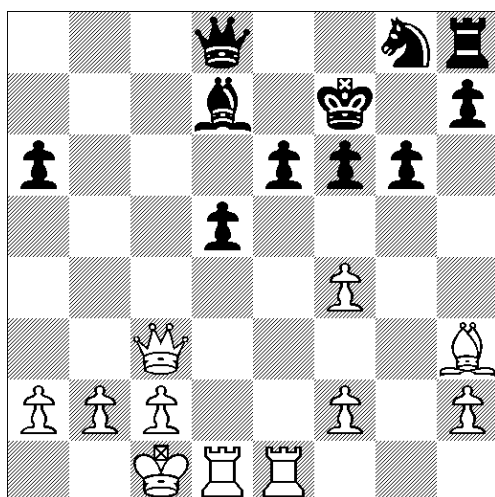
Henk en ik hadden afgesproken deze partij geheim te houden en daar hou ik mij aan. Wel een foto.

Tot slot een veegpartij van een andere Oostenrijkse IM Khaled Madhi die na de partij zei 'All pieces come to the party'. Als je goed kijkt op de eerste foto zie je ons spelen. Hij heeft Egyptische roots.

Mahdi, Khaled (2423) - Bannink, Bernard (2265) 25^e, Oberwart Open, ronde 7, 11-7-2003

1.e4 c5 2.Pf3 e6 3.Pc3 Pc6 4.g3 g6? Niet nauwkeurig **5.d4 cxd4 6.Pxd4 a6 7.Pxc6** [
7...bxc6 8.Dd4 f6
9.Le3 d5 10.exd5 cxd5 11.0-0-0 Ld7? [11...Kf7 12.h4 h5]
12.Lh3+- Tc8 [12...Le7 13.The1 Kf8 14.Dd3]
13.The1 Ld6??
 [13...Tc4 14.Da7 Pe7+-]
14.Lf4+- Lxf4+ 15.gxf4 Txc3 16.Dxc3 [16.Lxe6 Lxe6 17.Dxc3 Ke7+-]
16...Kf7

17.Lxe6+ Lxe6 18.Txe6 Kxe6 19.Dc6+ Kf7 20.Txd5 De8
 [20...Db8 21.Td7+ Pe7 22.Dc4+ Kg7 23.Txe7+ Kh6+-]
21.Td7+ Pe7 22.Dd5+ Kg7 23.De6 Kh6 24.Txe7 Db5
25.c4 Dc5 [25...Df5 26.Dxf5 gxf5 27.Te6+-]
26.b4 Dc8 [26...Df5 27.Dxf5 gxf5 28.Te6+-]
27.c5 [27.Dxf6 Dxc4+ 28.Kb2 Dxb4+ 29.Ka1 Dxe7 30.Dxe7 Tg8+-]
27...a5 [27...Dxe6 28.Txe6 Tb8+-]
28.Dxf6 [28.Dxf6 Df5 29.Dg7+ Kh5 30.Te5 Kg4 31.Txf5 Kxf5
 32.De5+ Kg4 33.Dxh8 g5 34.fxg5 Kf5 35.c6 axb4 36.c7 Kxg5
 37.c8D h6 38.Dg7+ Kf4 39.Dcg4#]
1-0

Dan sta je zoals Manuel zou zeggen gelijk weer met twee benen op de grond.

Ben Ahlers, Henk Noordhoek, Manuel Nepveu en Willem Broekman bedankt voor mooie herinneringen.

<i>varia</i>	Het denken van een echte schaker	John Tan
--------------	---	---------------------

Ik ben thuis aan het opruimen. Thuis, waar anders? Je dient de overheid te gehoorzamen en de overheid in de persoon van Mark Rutte heeft vriendelijk gevraagd om zoveel mogelijk thuis te blijven. Ik doe dat (soms op meer dan 1.5 meter van mijn vrouw) maar wel met enig morren. IKEA met duizenden bezoekers mag wel open blijven maar op mijn favoriete schaakclub wordt tot nader order niet fysiek gespeeld. Als plaatsvervangende bezigheid ben ik aan het opruimen.

Eén van de dingen die door mijn handen zijn gegaan is de Promoot van maart 2010 en het oog valt op een artikel geschreven door Maarten van Zetten. Een begenadigd schrijver. Het criterium daarvoor is dat een schrijver iets schrijft wat mijn aandacht tot aan het einde weet vast te houden en dat het boek of artikel bij het herlezen nog steeds boeiend is en dat het na ruim tien jaar nog steeds het lezen waard is. Een verslag van Maarten over twee externe wedstrijden van Promotie 1. Ik kopieer zonder zijn toestemming een paar stukjes uit het artikel.

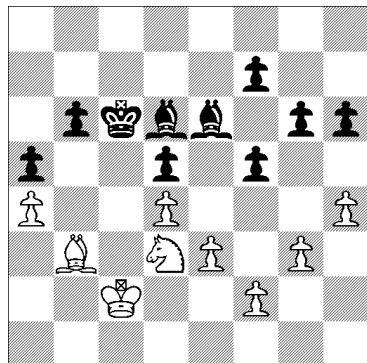
Uit de dik verloren eerste wedstrijd: *“Enige wat me daar in Apeldoorn vrolijk kon maken was de remise van onze kopman. Gezeten in zijn favo opening, pion achter in een eindspel aankijkend tegen een loperpaar had zijn tegenstander zulk een medelijden dat hij maar zo dom was om 3 maal dezelfde stelling op het bord te laten verschijnen.”*

Uit de tweede wedstrijd: *“Bernie zat aan het 1^e bord. Na een saaie Engelse opening had hij een paar uur*

kunnen slapen, en in het 5^e speeluur moest hij een slecht toreneindspel verdedigen. In een stelling waar u en ik allang huilend waren gestopt ging Bernie nog vrolijk verder. Met een ongelofelijk slechte schwindel wist hij na nog vele avonturen een halfje binnen te slepen.”

De hoofdrolspeler in dit verhaal is Bernie. Wie niet weet wie onder deze pseudoniem schuilt, zoekt op wie ultimo december de koploper is in onze interne. In het artikel waren geen partijen en/of diagrammen bijgevoegd. De tekst heeft mijn nieuwsgierigheid opgewekt dus heb ik Bernard om de partijen gevraagd. De eerste partij heb ik vrij gedachteloos nagespeeld. Op een gegeven moment hield Fritz er mee op en ergens op het scherm staat dat het remise is. Hè?! Zwart staat toch een pion voor bij betere stelling? Meermalen klikken op het pijltje-vooruit werkte niet. Er kwamen geen zetten meer en het halfje verdween niet van het scherm. Serieuzer naspelend begon het te dagen. Ik neem u mee:

Bernard speelde met wit tegen Harrie de Bie. Na 39 zetten is de diagramstelling bereikt. Zwart heeft net h7-h6 gespeeld en Bernard speelde **40. Pd3-c1**.

De heren gingen verder met **40. ... Ld6-b4, 41. Pc1-d3 Lb4-d6** (diagram voor de tweede keer), **42. Pd3-c1 Ld6-e7, 43. Pc1-e2 Le7-d6, 44. Pe2-c1**.

De 44^e zet is niet uitgevoerd. Een remise claimen omdat voor de derde keer dezelfde stelling op het bord komt, moet wel volgens de spelregels gebeuren.

Zoals de FIDE-spelregels voorschrijven in artikel 9 :

1. moet de claimende partij aan zet zijn;
2. moet de beoogde zet (in ons geval Pe2-c1) op het notatieformulier worden opgeschreven;
3. moet de claimende partij de klok stilzetten;
4. moet de remise claimen vanwege dat drie keer dezelfde stelling wordt bereikt (wordt bereikt, want wit heeft Pe2-c1 niet gedaan maar is het wel van plan);
5. moet de claim aan de tegenstander worden medegedeeld. Mocht hij het er niet mee eens zijn dan roep je de arbiter aan het bord;
6. vervalt het recht om remise te claimen als Bernard het paard aanraakt of de zet Pe2-c1 uitvoert (artikel 9.4).

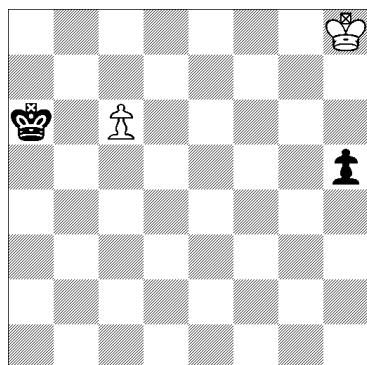
Het bijzondere (vind ik) is niet dat er drie keer dezelfde stelling is ontstaan. Het bijzondere is dat Bernard bewust aanstuurt op drie keer dezelfde stelling. Eerlijk gezegd zou ik in de diagramstelling alleen bezig zijn met het buiten de poorten houden van de zwarte stukken. Denken over 3x hetzelfde komt bij mij pas in het verre eindspel om de hoek kijken. De logische vraag is dan: hoe komt het dat de ene schaker deze slimheid wel heeft en de andere schaker niet? Wie heeft er tijd om dit uit te zoeken?

Leermoment, vooral als u slechter staat: kijk niet alleen naar het verbeteren van de stelling maar kijk ook bewust of u stiekem een zetherhaling op het bord kan vlechten.

Wat Maarten schrijft over de tweede partij is herkenbaar. Ik ben een paar jaar teamleider geweest van Promotie 1 en heb al te vaak meegemaakt dat de tegenstander na de 40^e zet opgelucht ademhaalt en denkt dat de veilige haven in zicht is terwijl Bernard dan juist begint met schaken. Berucht is de KNSB-wedstijd tegen De Wijker Toren. De wedstrijd begon om 13.00 uur en ver na 19.00 was Bernard nog bezig om een eindspel uit te melken. Het werd een zeeslang van ongeveer 146 zetten. Zijn strijd lust heeft Promotie al veel extra halve en hele punten opgeleverd.

Over de tweede partij ga ik verder niets schrijven: ik moet verder...met opruimen.

We hebben dus over de wedstrijdmentaliteit van Bernard gelezen. Altijd doorgaan. Niet te snel tevreden zijn met een halfje of niet te snel opgeven. Bij het laatste denk ik aan een studie van Réti.

Om de woorden van Maarten te gebruiken: u en ik zouden allang huilend zijn gestopt. Weliswaar is wit aan zet maar het ziet er vrij hopeloos uit. De witte koning zit ruim buiten het kwadrant en de zwarte koning zit ruim binnen het kwadrant. En tóch maakt wit remise!

Als een soort van kerstpuzzel mag u uitzoeken hoe wit dat voor elkaar krijgt. Om u een eind op weg te helpen: de eerste zet van wit is Kh8-g7.

Veel succes!

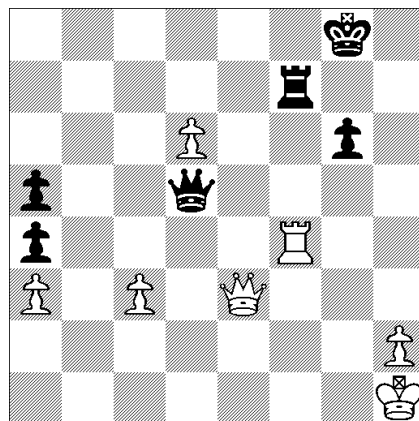
Oplossing: → blz. 37

<i>varia</i>	John van der Wiel: een brutaaltje...	Rudi Matai
--------------	---	-------------------

Onze bekende grootmeester John van der Wiel kon soms behoorlijk brutaal zijn. Een dergelijke stelling moet ik natuurlijk onderbouwen. Dat doe ik dan ook. Lees verder...

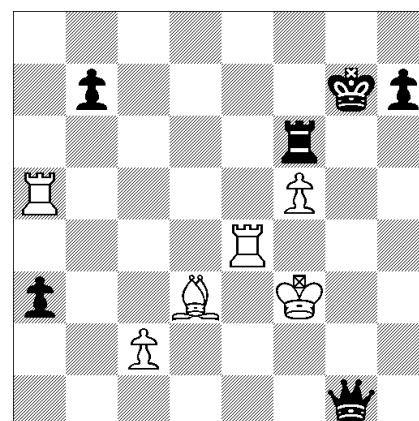
Bewijsstuk 1

Hans Ree – Van der Wiel, Hoogovens 1982
Wit staat schaak. In plaats van 1.De4 speelt Ree 1.Kg1?? en na 1. ... Dg5+ verloor hij zijn toren. 0-1.
Zomaar een toren winnen, is dat niet brutaal?

Bewijsstuk 2

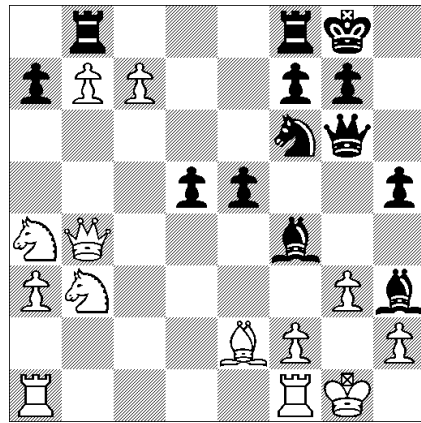
Van der Wiel – Timman, OHRA 1986
Timman beleefde in deze periode een vormcrisis, en deze partij was het dieptepunt. Hij speelde 1. ... a2?? en na 2. Tg4+ (hoe kun je dit missen?) gaf hij op.
Winnen van een topspeler die in een vormcrisis verkeert: is dat niet brutaal?

Bewijsstuk 3

Ivan Sokolov – Van der Wiel. Nederlands kampioenschap 1996. Vanuit een slechtere stelling had John hier de volgende grafzet uitgelokt: 1. c7?? Beter was 1. Pac5 met voordeel, deze zet dekt b7 en neemt e4 weg voor de zwarte dame

Nu volgde echter: 1. ... Txb7! en wit gaf op wegens bijv. 2. Dc3 (2. Dxb7? De4 met mat in 6) Txc7 en wit blijft twee pionnen achter (3. Dxc7? De4 met wederom mat in 6). Winnen terwijl de vijandelijke pionnen op de 7^e rij staan, is dat niet brutaal?

Bewijsstuk 4

Beliaevsky – vd Wiel, Interzonaal toernooi, Moskou 1982. Van der Wiel staat tegen een van de topfavorieten een volle toren achter. Is het geen tijd om op te geven? Hij speelt rustig door.

Stand na de 26^e zet van zwart. →

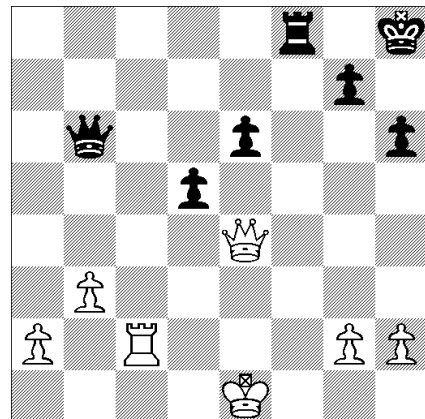
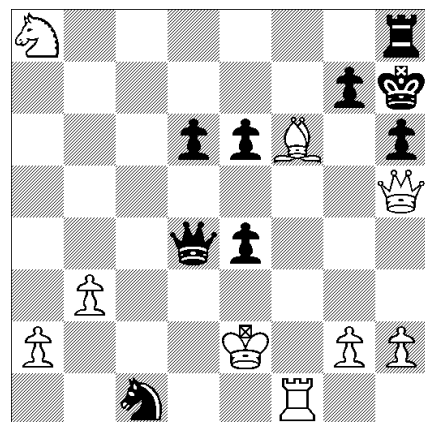
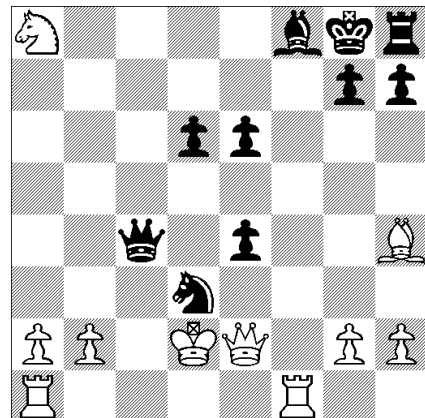
27. Txf8+? (27. Pc7!) 27. ... Kxf8 nu staat het gelijk.
28. Tf1+Kg8, 29. Dh5 h6, 30. b3?? dit verliest (30. Df7+ Kh7, 31. Lf6 Tg8, 32. Pb6 Db5, 33. Pd7 Pf4 en de zwarte dame houdt eeuwig schaak)

30. ... Dd4, 31. Ke2 Kh7, 32. Lf6 Pc1+ →

33. Txc1 Dxf6, 34. Pb6 Db2+, 35. Kd1 Tf8, 36. De2 Dd4+,
37. Ke1 Dg1+, 38. Kd2 Dd4+, 39. Ke1 Dxb6, 40. Dxe4+ Kh8,
41. Tc2 d5 →

de zwarte aanval is te sterk 0-1

Dit was wel erg brutaal. Door hier een vol punt te verspelen moest Beliaevsky in de laatste ronde met zwart tegen Georghiu winnen. Hij speelde daartoe het riskante Wolga- gambiet, en won inderdaad. Hierdoor plaatste hij zich voor de kandidatenmatches, waarin hij tegen Garry Kasparov mocht aantreden.

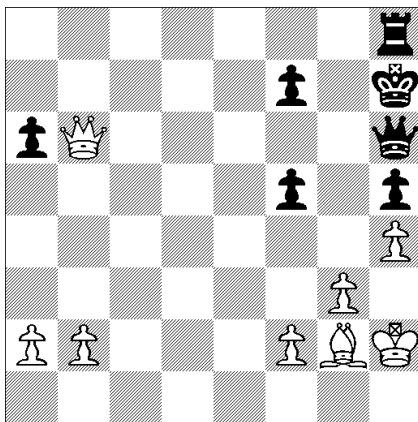

Bewijsstuk 5

Tegen Karpov, in het SWIFT-toernooi van 1986, daagde John het lot wel erg uit. Een jaar eerder had Karpov in de WK-match tegen Kasparov (waarin Kasparov de wereldtitel veroverde) met wit in de 12^e partij (meen ik) een pionoffer aangeboden gekregen. Hij durfde niet volop op winst te spelen en maakte snel remise. In de 16e partij offerde Kasparov met zwart opnieuw deze pion, Karpov dacht goed voorbereid te zijn en ging er nu wel echt op in. Maar Kasparov kende alle ins en outs en legde Karpovs stelling volledig lam, en won met de zwarte stukken in grootse stijl. Dit is één van Kasparovs bekendste partijen.

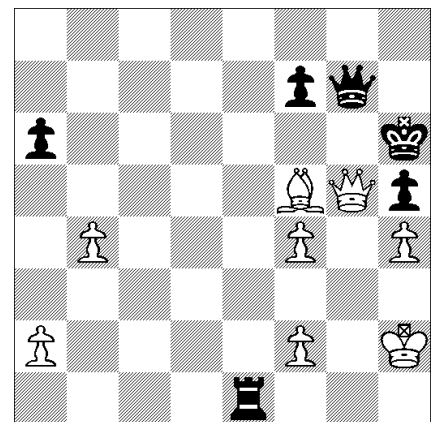
Wat bleek achteraf? Karpovs secondant Geller had vóór de 16e partij de weerlegging van het pionoffer al gevonden, maar op een of andere wijze had hij dit niet aan Karpov laten zien. Oei, dat is wel heel zuur!

In deze partij paste Karpov de weerlegging wel toe en kwam zeer goed te staan. Maar hij ondervond brutale tegenstand van Van der Wiel en probeerde het met een kwaliteitsoffer.

Daarna stond het zo :
← Karpov – Van der Wiel

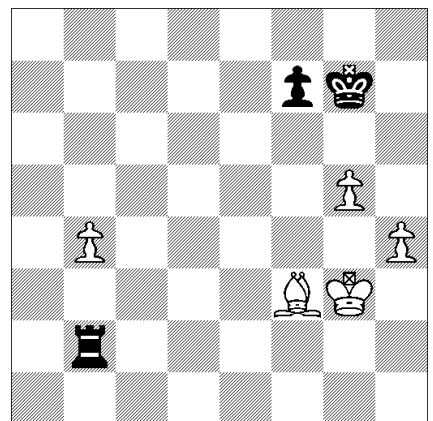
Van der Wiel loste zijn dubbele f-pion op met f5-f4, zodat hij nog een pion verloor. Brutaal dus! Deze stelling ontstond later. →

Het lijkt op mat na 1. ... Dxg5, 2. hxc5. Maar nee, veld g7 is vrijgekomen, dus daar kan de zwarte koning naartoe. Ons brutaaltje komt hier met de schrik vrij.

Dit was de eindstelling. →

Zwart aan zet, en zijn volgende zet laat zich raden: 1. ... Txb4. Dan staat hij materiaal voor, maar het lijkt niet te winnen. Toch erg brutaal om zo remise te maken tegen Karpov, terwijl hij had kunnen vermoeden dat Karpov een weerlegging van het zwarte spel had voorbereid. Zowel in de opening als in de rest van de partij speelde John zonder veel respect voor zijn illustere tegenstander.

Bewijsstuk 6: “stukwinst”

In vroegere jaren werden jeugdschakers bij toernooien ondergebracht bij een gastgezin. Ook Van der Wiel. Hij bewees zijn brutaliteit door ook buiten het schaakbord stukwinst te behalen: hij maakte met succes de dochter des huizes het hof.

Nou ja zeg!

Ik hoop dat u mijn bewijsstukken overtuigend vindt! Fijne en veilige feestdagen toegewenst en ongetwijfeld tot ziens in 2021!

□

oude doos	Citaten van de maand	redactie
----------------------	-----------------------------	-----------------

Nu er niet of nauwelijks 'over the board' wordt geschaakt is er weinig kans op het waarnemen van pittige, sterke, gevatte of gewoon opvallende uitspraken. Geen stof dus voor de rubriek 'Citaat van de maand'. Deze keer daarom een bloemlezing uit die rubriek uit de jaren 2004 t/m 2019.

wanneer	wat	wie / waar
december 2004	<i>"Ik speelde als een kind" (let op de datum!)</i>	Magnus Carlsen, na verlies van een rapidpartij tegen Kasparov
	<i>"Ik deed 3 slechte zetten achter elkaar, en toen kwam ik bijna iets minder te staan"</i>	Bernard Bannink, bij de Chinees na een wedstrijd van Promotie 1
juni 2005	<i>"Dit was geen partij uit één stuk, maar wel uit 3 stukken!"</i>	Bernard Bannink, tijdens analyse
maart 2005	<i>"Volgens mij is dit vluggeren voor bejaarden"</i>	Bernard Bannink, tijdens avond rapid-schaak (NB: waarom zijn die citaten zo vaak van Bernard?)
	<i>"Promotie 8 is kampioen van 3B en 2A, 2B en 2C"</i>	kop op de HSB-website (wij zijn erg trots op ons 1 ^e jeugdteam - met oa. de beide jongetjes Tan - , maar nu overdrijft de HSB toch enigszins...)
november 2006	<i>"Zullen we ophouden met deze onzin?"</i>	remise-aanbod van Manuel Nepveu aan Jan van den Bergh (NB: hierna waren de heren wel geruime tijd bezig met het analyseren van "deze onzin"!)
	<i>"Voor de gehele competitie geldt dat afmelden verplicht is"</i>	www.svpromotie.nl , onder "intern" (zal wel een spannende competitie worden.....)
	<i>"Ik zat om kwart voor tien in de auto om naar de Olympus te gaan. Accu kaduuk. Natuurlijk moest dat eerst gemaakt worden (= nieuwe accu). Dat duurde even.'s Middags wilde ik langskomen, maar ik kon nergens parkeren..."</i>	Manuel Nepveu, toen hem gevraagd werd waarom hij niet op het Breugem-toernooi was verschenen
april 2007	<i>"Hij had een achtersprong in ontwikkeling"</i>	Manuel Nepveu tijdens een analyse
oktober 2007	<i>"We spelen 5 zetten per persoon per partij"</i>	Gerhard Eggink bij aanvang snelschaken
	<i>"Ze schrijven m'n nullen niet eens meer op!"</i>	Ruurd Kunnen in groep A snelschaak
	<i>"Hij had nog een half loperpaar"</i>	Rob de Vries
april 2008	<i>"Er staat 3 kilometer file voor knooppunt Noordhoek"</i>	verkeersinformatie
	A: <i>"Ik heb de beginnersfouten afgeleerd"</i> B: <i>"Dus nu maak je alleen fouten voor gevorderden?"</i>	gehoord in de speelzaal

juni 2008	<i>"Dit is een soort Harrie Boerkamp maar dan iets sterker"</i>	Maarten van Zetten
	<i>"Hmm, kan ik eindelijk ook eens clubkampioen worden"</i>	Manuel Nepveu toen hem gevraagd werd of hij ook lid zou worden van de "rokers-schaakclub" i.o. (?) van Chris Schoon, Eric Trommel en Martin van Staden
	<i>"Zijn paard was opgesloten in de Westhoek"</i>	als a8 de Noordhoek is, dan is a1 de Westhoek...
oktober 2008	<i>"Je moet op een andere manier niets doen"</i>	Bernard Bannink, bij analyse
	<i>"Ik deed 10 zetten niets, en dat was theorie"</i>	Bernard Bannink, bij analyse
	<i>"Ik mis Manuel!"</i>	Hans Minnema, bij afwezigheid van de Bolivia-gangers
	<i>"Wààt ???"</i>	de rest van de aanwezigen
	<i>"Dan nummer je de borden toch gewoon van 2 t/m 9"</i>	wedstrijdleader extern tegen teamleader van P5, die klaagde dat niemand aan het eerste bord wilde zitten
december 2008	<i>"Ik probeer al mijn blunders in één partij te maken, maar dat lukt niet"</i>	Henk Noordhoek
	<i>"Ik heb 3 weken wat leuks gedaan en nu ga ik weer schaken"</i>	Maarten Wichhart
	<i>"Ik leef samen met een schaakliefhebber en als hij naar z'n clubavond gaat doe ik in de tussentijd wat zinvols"</i>	Staatssecretaris Jet Bussemaker, geciteerd door Hans Böhm in diens schaakrubriek in De Telegraaf
maart 2009	<i>In de partij Movsesian - Radjabov (12^e ronde Corus) speelde zwart op enig moment Dd8-h4, en op de volgende zet Dh4-d8. Commentator Hans Böhm tegen het publiek: "Hier snap ik helemaal niets van. Als U dat zou spelen, en ik zou U vragen waarom U dat in vredesnaam deed, wat zou U dan voor verklaring hebben?" Antwoord uit het publiek: "Omdat Radjabov het ook deed!"</i>	toeschouwer in commentaarzaal Corus (waarmee de betreffende toeschouwer een van de beschikbare prijsjes verdiende...)
	<i>"Volwassenen zijn goed in pionnen-eindspelen, want die hebben ze hun hele leven al kunnen oefenen"</i>	Maarten van Zetten, bij lesgeven aan Robin Kevlishvili (Robin???)
	<i>"Ik had kunnen winnen, maar dan moest mijn tegenstander wel een grote fout maken"</i>	Maarten van Zetten, bij analyse (dat heb ik nou ook altijd..... – RdV)
	<i>"Zou ik dan toch kunnen schaken?"</i>	Max Toxopeus, bij de "analyse" van een snelschaakpartij
december 2009	<i>"Mijn bijdrage voor het kerstnummer. Mijn ENIGE bijdrage. En ik ga nix meer verbeteren."</i>	Manuel Nepveu, in mail aan de redactie
maart 2010	<i>"Nee, je mag niet meer roken, je staat namelijk mat."</i>	Manuel Nepveu, in bekerwedstrijd tegen Paris
juni 2010	<i>"Ik heb niet de torens geruild met Ta1xa8, omdat dat zo'n eind lopen is..."</i>	Bert Ouwers, in partij met tuinschaakspel tegen Jan Blankespoor, op de Sportmarkt in het Stadshart
november 2010	<i>"Mag je niet roken zonder toren?"</i>	Harry Breuker, na onreglementaire zet Ke1-g1 in partij tegen Willem van Dalen
maart 2011	<i>"Ik wil niet van Robby verliezen"</i> <i>"Wil je daarom niet meer spelen?"</i>	Manuel Nepveu Willem Broekman

mei 2011	<i>"Het is met enige gêne dat ik u hierbij de nieuwe MEC Nieuwsbrief aanbied. Want voorzitter zijn van zo'n eerbiedwaardige organisatie verhoudt zich slecht tot een recent geleden nederlaag tegen een jongen van 9 in de KNSB-competitie. Houd hem in de gaten: Robby Kevlishvili van Promotie uit Zoetermeer."</i>	Voorzitter Eric Smaling van het Max Euwe Centrum, in de MEC-Nieuwsbrief april 2011
maart 2012	<i>"Het station is gebouwd in de zogeheten neo-manuelstijl"</i>	"Rail Away Europe", over het Rossio-station in Lissabon
november 2012	<i>" 'Wat zegt zo iets nou eigenlijk', zei ik in mezelf, toen de overwinningsoes enigszins was gezakt. Ik zal ook wel intelligenter zijn dan de voetballende gebroeders de Boer, zelfs als ze hun scores bij elkaar mogen optellen. Maar schaken kan ik niet. Ik heb het altijd al een pokkespel gevonden. Het praktische nut ervan is me ook niet duidelijk. Je kunt niets met schaken, behalve winnen van andere schakers."</i>	Frans Mensonides, op zijn website (ook wel bekend als De Digitale Reiziger)
	<i>"Ik speelde vandaag tegen een Mongool"</i>	Robby Kevlishvili, na zijn 2e ronde WK, tegen een speler uit Mongolië
april 2013	<i>"In 2004 werd hij betrapt toen hij in een internettoernooi gebruik maakte van een computer"</i>	Het Parool over Arkadij Naiditsch, geciteerd in de rubriek "Ruggespraak" van het maandblad "Onze Taal"
september 2013	<i>"Tijdens de partijtjes Fischer Random Chess bleek dat Rens meer van schaken begreep dan aan zijn rating af te lezen was. Voor Bernard gold het tegenovergestelde. Hoe hij achttien keer clubkampioen heeft kunnen worden was voor mij een raadsel want van het pure schaken bleek hij weinig kaas gegeten te hebben."</i>	Hans Meijer over Rens Minnema en Bernard Bannink
december 2013	<i>"Hij wist niet wat hij zonder sigaretten / Of zonder schaken moest beginnen / Hij schaakte om de zinnen te verzetten / En rookte om de zetten te verzinnen"</i>	Kees Torn - gevonden op internet
december 2014	<i>"Ron Jans en PEC Zwolle, een combinatie die tikt als een solide schaakklok in de IJsselvallei"</i>	Tom Egbers, Studio Sport Eredivisie
april 2015	A: <i>"Dat had U nou niet moeten doen!"</i> B: <i>"Hoezo niet?"</i> A: <i>"Nu geef ik op!"</i>	de tegenstander van RdV in de kampioenswedstrijd van P6
december 2016	<i>"Het leven is te interessant om te schaken"</i>	Maarten van Rossem, enige jurylid in "De slimste mens", als antwoord op de vraag waarom hij niet schaakt
april 2018	<i>"Vreemd, het speeltempo is ongewijzigd...; zondag moesten toch alle klokken een uur worden vooruitgezet?"</i>	gehoord in de wandelgangen
december 2019	<i>"Ik doe dit jaar mee voor het kampioenschap"</i>	Bernard Bannink

Oplossingen problemen

Kort maar krachtig (blz. 1)

stelling A 1. ... Tf2 0-1 (2. Dxe1 Th2# mat)	stelling B 1. Da3+ Kxa3 2. Pc2# mat	stelling C 1. ... g4+ 2. Kxg4 Lh5+ 3. Kxh5 Dg5# mat
--	---	--

Wit / zwart speelt en wint (blz. 20)

stelling 1 1. ... Pd1 en minstens kwaliteitswinst (2. Tf1 Pe3) (2. Td2 Te1+, 3. Kg2 Pe3+) (2. Tfc2 Te1+, 3. Kg2 Pe3+) (2. Lb3 Pxf2, 3. Kxf2)	stelling 2 1. Pxf7+ Lxf7 2. Td8 1-0 (dreigt 3. Dg7#) (partij: 2. ... Tb1+, 3. Kg2 Lg6, 4. Txg8+ Kxg8, 5. f7+ Kg7, 6. Df6+ 1-0)
stelling 3 1. Tg3+ hxg3+ (1. ... Kf4, 2. Dh6+ g5, 3. Tf3+ Kxe4, 4. Tf6#) 2. fxg3 1-0 (Dh4#)	stelling 4 1. ... Pef3+ 2. gxf3 (2. Kh1 Txa4) 2. ... Tg5+ 0-1 (3. Kh2 Pxf3+, 4. Tg1#) (3. Kh1 Pxf3, 4. Te1 Pxe1)
stelling 5 1. ... Lh3+ 2. Kxh3 (2. Kh2 Df1 0-1) 2. ... Dh1+ 3. Kg4 Dh5+ 4. Kf4 g5+ 5. Ke4/Ke5 Dxf7 0-1	stelling 6 1. Lg6+ hxg6 2. Dxc6+ Ke7 3. Lc5+ Ke6 4. Pd4+ exd4 5. Tae1#/Tfe1# mat
stelling 7 1. Dh7+ Dxh7 2. Tf8+ Txf8 3. Txf8+ Kxf8 4. gxf7 1-0 (NB: beginnen met 1. Tf8+ kan ook)	stelling 8 1. ... Txe5 2. Pxe5 (2. dxe5 Dg3 0-1) 2. ... Dg5 0-1 (er dreigt 3. ... Dxc2#, en ook 3. ... Ph3+ met damewinst)

Studie van Réti (blz. 31)

Kerstprobleem van Paul Benko (blz. 15)

1. Kg7 h4 2. Kf6 Kb6 (2. ... h3, 3. Ke6 h2, 4. c7 Kb7, 5. Kd7 → remise) 3. Ke5 h3 4. Kd6 → remise	1. Kb8 Kxb6 (1. ... Kc5, 2. c8D+ Kxb6 3. c5#) (1. ... Kd7, 2. c8D#) 2. c8T (2. c8D pat) 2. ... Ka6 3. Tc6# mat
---	---

Agenda t/m april 2021

december 2020

za 19 december	14:30	KNSB Online, ronde 1	Waalwijk 1 - Promotie 1
	16:00	KNSB Online, ronde 2	Promotie 1 - Krimpen a/d IJssel 2
?????			

januari 2021

za 16 januari	14:30	KNSB Online, ronde 3	EGS 1 - Promotie 1
	16:00	KNSB Online, ronde 4	Promotie 1 - OSV 1
za 30 januari	14:30	KNSB Online, ronde 5	Staunton Groningen 1 - Promotie 1
	16:00	KNSB Online, ronde 6	Promotie 1 - Groninger Combinatie 3
?????			

februari 2021

za 13 februari	14:30	KNSB Online, ronde 7	PSV DoDO/Barneveld 1 - Promotie 1
	16:00	KNSB Online, ronde 8	Promotie 1 - VAS 1
za 27 februari	14:30	KNSB Online, ronde 9	Kennemer Combinatie 2 - Promotie 1
?????			

maart 2021

?????			
-------	--	--	--

april 2021

?????			
-------	--	--	--